

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg

Jaargang 4, nummer 7

22 november 1983

Promotie te elfder ure afgezegd

Proefschrift te licht bevonden

De promotie van twee medewerkers van de capaciteitsgroep Sociale Psychiatrie, Jan Scholte en Hans Uffing, gaat voorlopig niet door. De twee hadden aanstaande vrijdag 25 november moeten promoveren, maar na een spoedoverleg van het College van Decanen met de promotor prof. dr. Marius Romme, is besloten de plechtigheid voorlopig uit te stellen. In een officieel commentaar wordt gezegd dat tot het uitstel besloten is „omdat gebleken is dat niet alle wetenschappelijke mogelijkheden van het project zijn uitgeput.”

Het gewraakte proefschrift draagt de titel „Langdurige opname of permanent verblijf?” In de 149 pagina's die het boekje beslaat gaan de auteurs na of de verschillende aanpak van chronische patiënten in vier daarop geselecteerde algemene psychiatrische ziekenhuizen leidt tot verschillen in de duur van het verblijf van chronische patiënten. Als die verschillen konden worden aangevoerd, zouden aanbevelingen gedaan kunnen worden die leiden tot een verschuiving van de tehuisfunctie naar de ziekenhuisfunctie van het APZ. De auteurs hebben het verschil in effectiviteit niet kunnen verklaren uit 'instituuatgebonden' kenmerk van de behandeling. Zij veronderstellen dat de neiging om het ziekenhuis te verlaten veeleer bepaald wordt door de vooruitzichten om weer normaal aan het maatschappelijk leven deel te nemen. Wie weinig perspectief op bijvoorbeeld een redelijke huisvesting of werk heeft, zal eerder geneigd zijn zich langer te laten verplegen, is de veronderstelling waarmee het boek eindigt. Al in de aanloopfase waren

er moeilijkheden rond het proefschrift, het eerste dat door de capaciteitsgroep is geproduceerd. Economiehoogleraar prof. dr. Lou Groot weigerde als mede-promotor op te treden, nadat hij kennis genomen had van de opzet. Vervolgens ontstonden er moeilijkheden rond de referenten die Scholte en Uffing hadden voorgesteld. Daarbij was een vertegenwoordiger van een patiëntenvereniging, die vervangen moest worden door iemand met meer wetenschappelijke verdiensten. De drie referenten die uiteindelijk werden aanvaard waren dr. D. Jacobs, prof. dr. C. Trimbos en de hoogleraar klinische Psychiatrie prof. dr. M. Richartz. Ook de verzorging van het product laat hier en daar te wensen over: veel zetfouten getuigen van haastwerk.

Nadat het proefschrift enkele weken geleden was verschenen, kwam de kritiek al gauw los, verzekert de decaan van de Medische Faculteit, prof. dr. C. Greep. „Die kritiek was bijzonder negatief en kwam van allerlei kanten, zowel van binnen als van buiten de instelling.” Hij besloot daarop naar het College van Bestuur te stappen. Tijdens de bespreking met de collegeleden Hemker en van den Biggelaar werd besloten dat het proefschrift zou worden voorgelegd aan een onafhankelijke commissie van deskundigen. Daarin zaten de sociologen Philipssen en Diederichs, cardioloog Wellens, farmacoloog Struiker Boudier en rector magnificus Hemker. Het oordeel van de vijf was unaniem negatief. Hemker riep daarop het College van Dekanen bijeen en samen met promotor Romme en referent Richartz werd uiteindelijk besloten om „in consensus met de promovendi” de promotie voor onbepaalde tijd uit te stellen.

Ook rector magnificus Hemker betreurt de gang van zaken. „Van allerlei kanten kregen we te horen dat het onderwerp wel interessant was maar dat de bevindingen wat haastig waren opgeschreven. Als je in een instelling zit waar jaarlijks honderden proefschriften verschijnen, kun je er zo een wel eens tussen-door laten glippen, maar in een kleine instelling waar per jaar maar twintig à dertig proefschriften verdedigd worden, kun je je zoiets niet permitteren”. Dat de gebrekkige uitwerking wel wat laat is opgemerkt - vijf dagen voor de promotie - vindt Hemker ook: „Dat is inderdaad pijnlijk, maar blijkbaar was er een teveel aan enthousiasme, dat je natuurlijk niemand kunt kwalijk nemen.”

Greep vindt daarentegen dat de promotor en de referenten hun werk niet goed gedaan hebben: „Een uiterst verdrietige zaak. Als die onafhankelijke commissie nu nog een verdeeld advies had gegeven, was er nog wel een mouw aan te passen geweest, maar iedereen vond het echt onder de maat. Voor één promotie was het al aan de zwakke kant, maar twee zaten er beslist niet in, is er gezegd”.

Promotor Romme zei maandag dat hij zich voorlopig liever van commentaar onthoudt. „Eerst moet ik eens rustig nadenken, kom later maar eens terug”. Maar na enig aanhouden wordt zijn boosheid merkbaar: „Ik sta nog steeds voor honderd procent achter dit proefschrift, maar ik heb me er bij moeten neerleggen dat de promotie wordt uitgesteld onder voorbehoud van de instemming van de promovendi. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat de argumenten voor deze stap minder zakelijk zijn dan ze gepresenteerd worden”. Wat hij daarmee precies bedoelt, wil hij per se niet kwijt. Dan maar aan Greep gevraagd of de niet zo vriendschappelijke verhouding tussen hem en Romme, die binnen de faculteitsraad wel eens tot uiting komt, een rol heeft gespeeld in de affaire. „Beslist niet”, luidt het antwoord.

Ik ben heus geen vijand van Romme. Hij reageert veel te emotioneel op de zakelijke motieven die tot het uitstel geleid hebben. Die commissie van vijf heeft een oordeel gegeven, ik niet”.

Scholte en Uffing waren de afgelopen dagen onbereikbaar voor commentaar.

Jacques Herraets

De ambtenarenbonden die binnen de universiteit vertegenwoordigd zijn hebben zich niet onbetuigd gelaten in de stipheids- en stakingsacties van de laatste weken. Op 10 november werd alle telefoonverkeer met de buitenwereld onmogelijk gemaakt door de dertig buitenlijnen, waarover de centrale beschikt, te blokkeren. De actie slaagde niet helemaal, omdat enkele van de deelnemers aan de blokkade de instructies niet goed begrepen hadden: wanneer iemand zijn toestel gebruikte om even intern te bellen, pikte de telefoniste onmiddellijk de vrijgekomen lijn in. Veel ongemak gaf de actie niet, wel veel rust.

Concept-Meerjarenafspraken verschenen: Maastricht krijgt het volle pond

De grote instellingen krijgen minder en de kleine soms tientallen miljoenen meer geld te besteden dan waarop zij tot nu toe rekenden. Met deze verrassing kwam minister Deetman vrijdag 18 november, toen hij de universiteiten en hogescholen de concept-meerjarenbegroting 1985-1988 aanbood. Het gaat soms om verschillen in de orde van grootte van de taakverdelingsaanslagen. Ze zijn, verklaart het ministerie, het gevolg van „het vereffenen van historisch gegroeide ongelijkheden”. Maar binnen de instellingen, vooral degenen die erbij inschieten, wordt gesproken van willekeur.

De Rijksuniversiteit Limburg krijgt er in de voorstellen 32 miljoen bij, Twente 17,8, Rotterdam 11,1, Tilburg 3,3 en Eindhoven 2,9. De Universiteit van Amsterdam levert 17,3 miljoen in, Delft 15,5, Utrecht 14,1, Nijmegen 7,5, Groningen 5,8, de Vrije Universiteit 5,3 en Leiden 1,6 miljoen. De afwijking heft in het geval van Rotterdam de taakverdelingsbezuiniging helemaal op. Twente en Limburg houden zelfs over: respectievelijk 15 en 28,6 miljoen. Voor de meeste grote universiteiten wordt de stroep echter alleen maar groter.

Vanaf volgend jaar wil het ministerie van onderwijs alle instellingen voor wetenschappelijk onderwijs financieel over één kam scheren. Ze worden voortaan betaald naar taken. De manier waarop dat gaat gebeuren, heeft vrijdag nogal wat wenkbrauwen doen fronsen. Tot nog toe was bijvoorbeeld de grote vraag, hoe de taakverdelingsbezuinigingen verwerkt zouden worden.

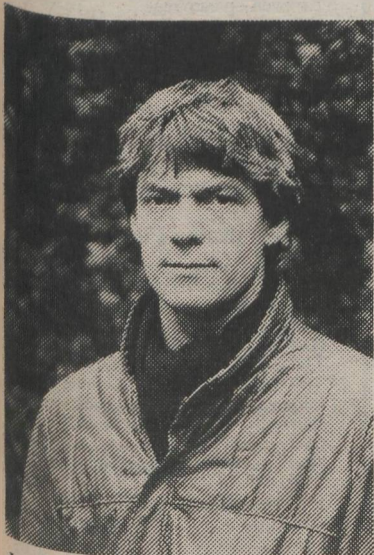
De studenten blijven immers komen, al gaan ze naar andere plaatsen. De taken blijven dus ook.

Het onderzoeksbudget blijft gelijk, heeft het ministerie bepaald. Daarom moeten de besparingen toch op een of andere manier uit het onderwijsbudget komen. Dat gebeurt, en wel door niet langer naar instroom maar naar afstudeerpercentages te financieren. Die liggen veel lager. De minister heeft als richtlijn de rendementen van de lichting 1970 genomen. Van die lichting is in de psychologie ruim veertig, in rechten en economie rond de vijftig en in de geneeskunde ongeveer tachtig procent afgestudeerd. Voor de Rijksuniversiteit Limburg echter, die in 1970 nog niet bestond, heeft Deetman aan elk van de bovengenoemde studierichtingen een rendement van 90 procent toegekend.

Wat het wetenschappelijk personeel betreft blijken sommige instellingen ruimer bedeed dan anderen. Dit verschil is rechtgezet. Ook het niet wetenschappelijk personeel was altijd ongelijk verdeeld. In dit geval echter zouden de instellingen tijd krijgen om dat verschil te motiveren. De minister blijkt het alvast zelf te hebben gecorrigeerd, wat vooral in Delft hard aankomt. Dat krijgt zo'n 700 posten minder. Maar hij korrigeerde het niet helemaal, zodat bijvoorbeeld Utrecht zich nogal sterk misdeeld voelt. Dat had op ruim honderd posten mèer gerekend.

In Maastricht zijn de cijfers met de nodige reserve ontvangen. Het College van Bestuur wilde nog geen commentaar geven omdat er volgens een zegsman van de dienst POB teveel voetangels en klemmen in de berekeningswijze zitten.

L.T.

Jan Scholte

Hans Uffing

Brieven

Lambriex moet blijven

Als Lambriex ooit weg wil of weg moet (je weet maar nooit) dan ga ik actie voeren: „Lambriex moet blijven”. Als er iemand is die de crisis klok heeft horen luiden en ook nog precies weet waar de maatregelenklepel hangt, dan is hij het. Laast nog bijvoorbeeld zag hij bij mij op de kamerdeur twee pamfletjes hangen. Oh, als vakbonden zo rood (3,5% NEE). En hij haalde ze eraf, ofschoon ik het hem verbod. De civiele meester sprak: „Dat mag niet, die dingen moeten eraf, met die plakband beschadig je de deur. Dat hoort op een prikbord thuis”. Omdat ik goed fout zat met die plakband (4 stukjes van 3 cm), probeerde ik van onderwerp te veranderen, hunkerend naar een informeel wandelganggesprek met doortastend diensthoofd dat zojuist weer blij had gegeven ruimschoots aan de gestelde eisen te kunnen voldoen. Van plakband stapte ik over op vakbond. „Ik ben twintig jaar lid geweest van de bond, toen die nog democratisch was”, zei hij met een nagemaakte Rietkerk-blik in zijn standaardvriendelijke ogen. En hij voegde er desgevraagd aan toe: „Jullie hebben met die telefoonblokkade de veiligheid in gevaar gebracht en het hele gebouw hing vol met die rooie rot-

zooi. Dat mag niet. Dat is niet toegestaan. Daar zijn prikborden voor”. Zijn bekwaamheid steeg in mijn tranende ogen. En een verdraagzaamheid! Nee, een brief schrijven naar de vakbonden en het CvB vond hij niet nodig, want „als je het mij vraagt zijn dat alleen maar pesterijen”, sprak hij grimmig, Wibo Tros Aktua napratend. Alles bij elkaar kreeg ik bij die blote deur dus echt de indruk dat het alleen om mijn plakbandvandalisme ging. Toen ik een uur daarna nederig mijn excuses wilde gaan aanbieden in het hoofdkwartier van de civiele meester viel mijn oog regelmatig op diverse mededelingen met plakband geplakt op diverse deuren. Bijvoorbeeld op de deur van die kamer in de hal van het hoofgebouw waar je boeken kunt kopen (Dat is een kamer die rechtstreeks onder het regiem van de meester valt). Even twijfelde ik aan Zijn inzicht. Maar, dacht ik, misschien gaat het niet om de plakband, maar vooral om wat daaraan hangt. Wat zei Lambriex ook weer precies? Was hij „twintig jaar bij de bond geweest toen die nog democratisch was”, of „toen hij nog democratisch was”. Hij zei het eerste, maar ik heb het gevoel dat hij het tweede bedoelde. Maar dat gevoel zal wel niet zijn toegestaan. „Lambriex moet blijven”. Ik maak me nu al zorgen om die actie. Als ik die pamfletten op de prikborden hang, dan leest niemand ze. En wat dan? De actie zal mislukken en we zullen het zonder Hem moeten doen.

Ton Brouns

Uitreiking Basisartsdiploma

Dit wordt een persoonlijke brief, aangezien ondergetekende, tien collegae en hun familie en vrienden nog nooit in hun leven op zo een grove manier zijn beledigd.

Mij is niet duidelijk of het een uiting van de in het algemeen slechte public relations van de faculteit naar buiten toe geweest is, of onwetendheid, gebrek aan fantasie, of pure incompetentie van de examencommissie, maar elk mens met een doorsnee intelligentie (en deze zouden wij bij de verantwoordelijken kunnen veronderstellen) dient te weten dat een kamer, nauwelijks geschikt voor vergaderingen van een twintigtal mensen, nooit een geschikte ruimte kan zijn om een bijeenkomst van een kleine honderd mensen te houden. Alsof dit nog niet genoeg was, werd vervolgens aan de aanwezigen verteld dat de in Maastricht afstuderenden tweederangsartsen waren en een minder dan gemiddelde kans op de arbeidsmarkt hadden. Hierna werd in een toon van uiterste verveling door de voorzitter van de examencommissie, professor dr. V. Bonke, een eed voorgelezen, die toch de ethische basis van het medisch handelen van de aanstaande artsen zou moeten zijn.

Een dag die voor sommigen een schijnbaar vervelend maandelijks gebeuren is, is voor anderen eenmalig in het leven; dit schijnt door de examencommissie nog steeds niet begrepen te zijn.

Als de faculteit niet eens een borrel aan zijn scheidende studenten kan aanbieden, zou ze tenminste ervoor kunnen zorgen dat zo een voor de afstuderende belangrijke dag een enigermate waardige manier kan aflopen.

Nog steeds woedend over de getoonde incompetentie van de examencommissie teken ik,

drs. R.B. Price, arts

Het kind van de rekening

Het is bekend dat onvoldoende eiwitten en tekort aan bepaalde mineralen allerlei lichamelijke en geestelijke groeistoornissen kunnen geven, zogenaamde gebreksziekten die wij alleen nog van heel vroeger kennen. Een goede voeding is daarom voor opgroeiende kinderen van levensbelang; in Chili zijn echter grote groepen kinderen die het aan een dergelijke goede voeding ontbreekt. Sommige voedingsmiddelen zijn niet of nauwelijks te krijgen, soms wordt door een verkeerde bereidingswijze geen optimaal gebruik gemaakt van de voedingsbestanddelen. Voedselversterking en voorlichting gaan daarom hand in hand.

Gaarkeukens

Een aantal jaren geleden is men begonnen vanuit Nederland zogenaamde gaarkeukens in Chili te adopteren. Deze gaarkeukens werden opgezet om te voorzien in de meest nodige voedingsmiddelen voor kinderen in de leeftijd van 2 tot 12 jaar. Het initiatief werd vaak genomen door een non of pastoor van de R.K. kerk, en de gaarkeuken vormt vaak een ontmoetingsplaats in een wijk of een dorp. De moeders van de kinderen die lid zijn van de gaarkeuken bereiden zelf het voedsel; soms gaat het om een volledige maaltijd, soms ook alleen om melk en brood. Bij de aanschaf van het eten is geldelijke steun vanuit het buitenland onmisbaar. In Nederland zijn inmiddels een stuk of vijf groepen die een gaarkeuken hebben geadopteerd en regelmatig geld overmaken. De contacten zijn vaak gelegd via de kerk of via gevluchte Chileense ballingen. De groepen in Nederland overleggen gezamenlijk in het Landelijk Gaarkeuken Comité (LGKC). In Zuid-Limburg zit ook een adoptiegroep voor de gaarkeuken in Copiapo. We zijn daar een jaar geleden mee begonnen door een verzoek van pater Casiano Viera aan

het LGKC om steun voor zijn gaarkeuken. Onze groep bestaat uit donateurs die toegezegd hebben regelmatig een bedrag over te maken naar de rekening voor de gaarkeuken.

Daarnaast krijgen we nog subsidie vanuit het LGKC, en zo proberen we zo'n f 500,- per maand over te maken naar Chili.

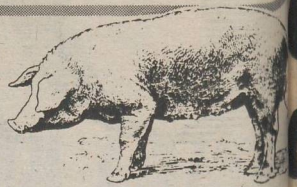
Behalve voor voedsel wordt er ook een gedeelte gebruikt voor elementaire hygiëne-onderricht en het draaiend houden van een naaiatelier waar de moeders van de kinderen zelf kleding maken en verstelen.

Onze groep is momenteel echter nog te klein om goed overleidend te blijven; we zijn sterk afhankelijk van het LGKC, dat zelf ook met geldtekorten kampt, en we kunnen ook niets extra's doen, bijvoorbeeld voor de aanschaf van een naaimachine, of iets bijzonders met Kerst. We vragen u onze financiële basis wat steviger te maken. U kunt zich opgeven als donateur en eens per maand een bedrag (in de orde van 5 à 25 gulden) overmaken. U wordt via een regelmatig verschijnende contactbrief op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen. We onderhouden als groep ook regelmatig per brief contact met Chili. U kunt ook eenmalig een bedrag overmaken om onze reserve wat aan te kweken.

Het is uiteraard zo dat onze hulp op vele plaatsen in de wereld nodig is, op de ene plek wellicht nog harder als op de andere. In Chili hebben ze onze hulp zeker ook nodig, en u weet waar uw geld terecht komt en wat er mee gebeurt. Denk er eens over.

Gaarkeuken Copiapo
Kees Ruissen
Boomkensstraat 34,
6245 JG Eys
Tel. 04409-3602
Rek.nr. 44 53 05 983

Paartjes

Verzamelaar vraagt „Laurel & Hardy” super 8 speelfilms. Eduard Keulemans, Brusselsestraat 19 Maastricht, 13482.

Duitse student in de geneeskunde graag corresponderen met RL-studenten om van gedachten te wisselen over medische opleidingen in Duitsland en Nederland. Brieven (evt. in de Engelse taal) aan: Jürgen Möbus, An der Seehecke 6000 Frankfurt (M) - 61, B.R. Duitsland

Goedkoop verhuizen met John en Bert. Tel. 043-13966

Gezocht 3e of 4e jaars student medicijnen voor hulp bij studie van fysiologie, pathologie, diagnostiek, infectieziekten. Voor medewerker Duitse ambulancedienst ter voorbereiding op ontwikkelingswerk. Hans van Galen, postbus 6411 ZJ Susteren. Tel. 04499-1843

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersestraat 53, kamer 304
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888319
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:

Wim Hermens (voorzitter),
Kees Schröder (penningmeester),
Jacques Heijen (buitenuiversiteitslid),
Evelyn de Leeuw
(redactieafgevaardigde)

Redactie

Walter van Bree, Ton Hamelers,
Jacques Herraerts (eindredacteur),
Evelyn de Leeuw, Appie Lucermans,
Maurice van der Sangen, Luc de Witte.
Redactie-assistent:
Edith Goppel
Koördinator Voorlichting:
Sjónk Ritmeester
Grafische vormgeving:
Guus van Rooy
Foto's: Hans van Dijk,
Coen van der Gugten,
fotopersburo Widdershoven
Tekeningen: Pascal Oost

Druk: Limburgs Dagblad, Heerlen

Advertenties

Advertenties (behalve Paartjes):
Yvonne Stevens, toestel 302
Tarieven op aanvraag
Paartjes opgeven bij de redactie.

Abonnement

Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,- per jaar.

Universitaire Pers

Observant maakt deel uit van het landelijke samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), THB (Tilburg), TH-berichten (Eindhoven), TH-nieuws (Twente), KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad (Utrecht), Universiteitskrant (Groningen) en Wagening Hogeschoolblad (Wageningen).

UP-korrespondenten: Bert Bakker, Lin Tabak.

Interne vacature 177

Voor de secretariële en administratieve ondersteuning bij de nieuwe studierichting Economie worden gezocht

TWEE SECRETARESSES
(m/v) full-time

Deze secretaresses zullen t.z.t. worden ondergebracht bij de binnen de studierichting in te stellen capaciteitsgroepen.

Taak:

voorhands in nauwe samenwerking met de andere secretaresses van de studierichting verrichten van secretariële werkzaamheden voor de medewerkers Economie, hetgeen onder meer inhoudt:

- verzorging van de correspondentie;
- type- en copierwerkzaamheden;
- archivering;
- notuleren van vergaderingen;
- bewaken van afspraken.

Vereist:

- HAVO/VWO (voorkeur voor wiskunde, statistiek en/of economie in het vakkenpakket);
- secretaresse-opleiding;
- ruime secretariële opleiding;
- goede beheersing van het Nederlands en de moderne talen;
- goede contactuele eigenschappen;
- kennis van het gebruik van tekstverwerkende apparatuur strekt tot aanbeveling.

Salaris:

afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring inpassing in schaal 32/45.

Afhankelijk van (lopend) onderzoek naar c.q. ontwikkeling en vorming van de structuur van het Secretariaat van Economie zullen specifieke taak-aanduidingen en -afbakening nader worden uitgewerkt.

Inlichtingen:

kunnen worden ingewonnen bij W. Coenegrachts (secretaresse van de studierichting Economie), tel. 284/283 en/of bij Marijke Niemann (PZ), tel. 328/340.

Schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van vacaturnummer 177, vóór 26 november te richten aan de dienst Personele Zaken.

ART ATTACK

is een zaak, die gespecialiseerd is in houten en aluminium lijsten voor inlijstingen in alle maten. Het aanbod van aluminium lijsten bestaat uit ruim 60 varianten in velerlei kleuren.

ART ATTACK
ART ATTACK
ART ATTACK

heeft een collectie van vele af of niet ingelijste kunstposters en kunstkaarten.

is gevestigd: Tongersestraat 12, Maastricht, tel. 043-61115 en is van dinsdag tot en met vrijdag geopend van 12 tot 18 uur en op zaterdag van 12 tot 17 uur.

Een boek niet meer in voorraad komt helaas voor. Maar door het gebruik van een zeer modern bestelsysteem kunnen wij ieder Nederlandstalig boek binnen 2 werkdagen weer leveren. Dit geldt natuurlijk ook voor uw bestellingen.

BOEKHANDEL
Bergmans

Nieuwstraat 9, 6211 CR Maastricht
Tel. 043-10825

Budget en Protocol:

Congres gekenmerkt door terughoudendheid

het nut van budgettering in de gezondheidszorg dient vooral te worden gezocht in een van de bestaande wettelijke kaders uitgaande bijsturing van de bedrijfsvoering van een instelling. Indien deze eenzijdig wordt gehanteerd, in het kader van een op kostenbeheersing gericht beleid, is sprake van symptoombeheersing en niet van systeembeheersing. Budgetten en Protocollen dienen dan ook vooral te worden gehanteerd als hulpmiddelen bij kosten- en kwaliteitsbewaking van medisch handelen, maar moeten niet als panacee worden beschouwd. Onduidelijkheid over de manier waarop en door wie protocollen tot stand komen te komen zijn er oorzaak van dat zowel financiers als medische professie zich vooralsnog terughoudend opstellen ten aanzien van protocollering. Belangrijke aanvullingen en soms heroriënteringen in het onderwijs zullen nodig zijn om de manager en zorgverlener te prepareren op zijn rol in de toekomstige gezondheidszorg.

zijn de belangrijkste conclusies van het congres. Het congres werd op het congres Budget en Protocol dat op woensdag 16 en dondag 17 november plaatsvond in Maastrichtse Eurohal en dat een gezamenlijk initiatief was van de faculteitsgroepen: Economie van de gezondheidszorg, Gezondheidsrecht, Epidemiologie, Algemene Geneeskunde en Ziekenhuis St.-Anadal. Hoofdthema tijdens de twee congresdagen was de budgettering van de gezondheidszorg als middel tot kostenbeheersing, waarbij de rol van de Protocollaire Geneeskunde als belangrijk hulpmiddel voor de kosten- en kwaliteitsbewaking van medisch handelen bij budgettering centraal stond. Een aantal vooraanstaande Nederlandse en Amerikaanse sprekers, waaronder prof. dr. H.B. Fineberg (Harvard School of Public Health, Boston, USA) en prof. dr. B. Eiseman (Rockefeller Medical Center, University Denver, USA), vertolkten de huidige inzichten over de mogelijkheden, problemen, nadelen en uitvoering van budgettering en Protocollaire Geneeskunde.

Systeembeheersing

Budgettering in de gezondheidszorg leidt in het budgetteren van intramurale instellingen. De extramurale zorg blijft - voorlopig - buiten het congres. In plaats van inkomsten via een riensysteem (betaling per ligging en handeling) krijgt bijvoorbeeld het ziekenhuis een vast bedrag per jaar, gebaseerd op de reële behoefte. Het nut van budgettering dient dan ook vooral te worden gevonden in een van de bestaande wettelijke kaders uitgaande bijsturing van de bedrijfsvoering van een instelling. Indien het budgetteringssysteem echter eenzijdig wordt gehanteerd in het kader van een op kostenbeheersing gericht beleid, is sprake van symptoombeheersing en niet van de beoogde systeembeheersing. Vandaar dan ook de waarschuwing van de Voorzitter van de Nederlandse Specialistenvereniging W. Imhof dat het niet de taak is van de financiers en overheid om aan te geven hoe het budget zal worden verdeeld, maar juist aan de betrokkenen binnen de zorg zelf is dit in overleg met het management te bepalen.

Wanneer het gezondheidszorgsysteem beheersbaar zijn, dan zijn naast op een zonde bedrijfsvoering gerichte maatregelen tegelijkertijd ook andere op inhoudelijke sturing en planning gerichte maatregelen ge-

boden. Een budgetstelsel kan er toe bijdragen dat de betrokkenheid bij en verantwoordelijkheid voor financieel-economische aspecten in het kader van de behandeling te zetten stappen wordt vergroot.

Geen panacee

Protocollen zijn leidraden voor het medisch handelen ter vergroting van efficiëntie en effectiviteit van dit handelen. Een protocol omvat het beleid dat moet worden gevoerd ten aanzien van diagnostische en therapeutische maatregelen. Bij het opstellen van een protocol kan men niet alleen de noodzaak en derhalve de kwaliteit van het medisch handelen vastleggen, maar ook de kostenfactor waarmee dit handelen gepaard gaat.

Hamvraag blijft echter evenwel hoe en door wie deze protocollen tot stand dienen te worden gebracht: J. Roos (Internist Rode Kruis Ziekenhuis te Den Haag) pleitte voor de mogelijkheden welke de consensusbespreking, zoals o.a. gepraatiseerd door het CBO, hierbij biedt: waarbij een medische staf rond de tafel gaat zitten en middels onderhandeling tot overeenstemming en afspraken probeert te komen omtrent het op te stellen protocol.

Een meer gesystematiseerde vorm hiervan is die via Medische Besliskunde waar prof. H.V. Fineberg de essenties van heeft geïntroduceerd middels de Decision Analytic Approach: deze beoogt dat het werken met kansen als instrument voor het ontwikkelen van protocollen wordt gehanteerd. Dit stuit echter op de nodige weerstand binnen de medische professie gezien het feit dat men deze evaluatieprocedure als erg abstract ervaart. Binnen de professie bestaat bovendien de vrees dat verregaande invoering van deze zou kunnen leiden tot wat men noemt „Computer Geneeskunde”. Prof. B. Eiseman sprak zich uit voor toepassing van zowel consensus- als Besliskundemethode bij de ontwikkeling van protocollen en gaf daarmee tevens de te verwachten tendens aan, maar als hulpmiddelen bij de kosten- en kwaliteitsbewaking van het medisch handelen.

Onduidelijkheid bestaat ook omtrent de rol welke de financiers zullen spelen bij de totstandkoming van protocollen. Het gematigd enthousiasme waarmee een groot aantal sprekers de noodzaak tot ontwikkeling van protocollen ontving, gaf blijk van de angst door 'derden' te kunnen en/of zullen worden gecontroleerd. Mevr. prof. H.D.C.

Roscam-Abbing waarschuwde dan ook voor het gevaar, dat zowel budgettering als Protocollaire Geneeskunde zich richten tegen de professionele standaard en daarmee tegen het recht op gezondheidszorg indien gehanteerd als behandelingsvoorschrift, met als enig doel financiële grenzen aan te houden. De overheid heeft volgens haar tot taak, er op toe te zien dat het budgetteringsinstrument niet tot doel, maar vooral ook dat primair op kwaliteitstoetsing gerichte maatregelen in het kader van budgettering niet tot wet worden verheven; duidelijk is dat, wil de ontwikkeling van de Protocollaire Geneeskunde een kans van slagen hebben, deze in een beschermd milieu moet kunnen gedijen, waarbij budgettering geen beperking mag vormen.

Toekomstverwachting

Zowel de manager als de zorgverlener in de instelling zullen voor grote uitdagingen komen te staan, waarbij de zorgverlener zich niet zal kunnen onttrekken aan de verantwoordelijkheid voor een doelmatige zorgverlening, maar deze zal het instellingsmanagement moeten bijstaan in haar taak en het eigen functioneren in belangrijke mate afstemmen op het instellingsbeleid, aldus prof. F.F.H. Rutten. Tevens sprak hij zich uit voor belangrijke aanvullingen en soms heroriënteringen in het onderwijs om de manager en zorgverlener te prepareren op zijn rol in de toekomstige gezondheidszorg. Ook prof. F. Sturmans pleitte voor vernieuwingen in het medisch onderwijs, gezien de behoefte die zal gaan ontstaan voor klinici met begrip voor Epidemiologie. Voorts lijkt het voor hem onontkoombaar dat er ook in de ziekenhuizen een infrastructuur voor informatieverzameling ontwikkeld gaat worden teneinde opgeleide Klinische Epidemiologen in staat te stellen het noodzakelijke onderzoek te doen.

Ik sluit mij aan bij de woorden van Dekaan Medische Faculteit, J.M. Greep, die ter afsluiting van het congres concludeerde dat er met dit congres een aanzet is gegeven tot het denken en discussiëren over invoering van protocollering in het Nederlandse gezondheidszorgsysteem, maar dat de weg naar de uiteindelijke invoering hiervan echter een lange is van vele maanden en wellicht jaren.

Walter van Bree

Erfzonde... Doodzonde

De erfzonde - in onze zuidelijke cultuur moet zulke beeldspraak toch vertrouwd aandoen - is iets heel ergs dat het wezen en het lot van het mensdom bepaalt en waar we nimmer van af komen. Zo iets is op Maastrichtse schaal de basisfilosofie die de RL prenataal als merkteken is ingebrand toen de commissie Voorbereiding van de boom van goed en kwaad at. Van het feit dat deze boom was geworteld in de fertiele bodem van weelderig wereldleed, blijven wij tot in de lengte van jaren de vruchten plukken.

Niemand heeft eigenlijk ooit goed duidelijk kunnen maken of deze medische basisfilosofie nu voor de hele universiteit mag gelden. Goed beschouwd kan dat natuurlijk niet, want al dat andere is pas later bedacht. De ('sociale') gezondheidkunde, zelf nog naarstig op zoek naar haar identiteit, houdt de geneeskunde de spiegel der ontluistering voor en van de rechtskunde en de schaarstekunde had men hier in 1972 nog niet gehoord, laat staan van de vrije kunstenkunde en de permanente opvoedingskunde. We zitten dus met een onmogelijk pars pro toto en zullen er nooit meer in slagen een goede echte hele basisfilosofie voor de universiteit te maken, alle goedbedoelde commissies en andere klankbordgroepen ten spijt. Vervelend is wel, dat onze enige basisfilosofie voornamelijk wordt misbruikt en ertoe schijnt te inspireren toch maar vooral na te laten om wat zij eigenlijk bedoelde in de praktijk te brengen. Men gaat ermee naar Den Haag, waar ze in rechtgeaard conservatisme alles wat anders is zolang wantrouwen tot ze het voor de jaarlijks terugkerende uitkleedpartij kunnen gebruiken. Zo vallen de eerstelijns-sympathisanten in hun eigen zwaard, want waar ze bedoelden de kliniek klein te houden, later te krijgen, worden zij geconfronteerd met hun eigen onvermogen om de rest van de wereld van hun apostolische zendingskracht te overtuigen. Het enige resultaat is vooralsnog het magisch odium van gerichtheid op de eerstelijns. En nu maar afwachten of het lukt om wat tien jaar lang niet uit de verf kwam onverhoeds uit de hoed getoverd te krijgen. Het lonkende perspectief van een met de VU te delen f 10 miljoen-pot zet nu vooral anderen dan eerstelijns als loods, informateurs of anderszins in beweging.

De kliniek heeft het intussen goed voor elkaar. Nadat zij eerst met lede ogen had aangezien hoe 'het BMC' en 'Vijverdal' zich aan de aanvangsdeologieën hadden verrijkt, heeft zij in de tweede ronde de eigen winkel met snedige subtiliteit weten op te smukken (en ook om hartchirurgie vraagt de Limburgse bevolking). En een derde ronde komt niet meer, of het moest de laatste zijn, waarin de scheidsrechter, die politiek heet, begerig het moment afwacht om tot tien te kunnen tellen. Het wereldleed is inmiddels teruggebracht tot begrijpelijke en cureerbare proporties van de nieuwste snufjes van de diagnostiek, geavanceerde operatietechnieken, niertransplanties en intensieve zorg voor pasgeborenen, dit alles onder het motto van verbetering van de relatie met de eerstelijns.

Maar wat doe je dan als je nieuw binnenkomt en nog gelooft in de basisfilosofie of althans geacht wordt dat te doen? De kans dat de schoenen je uitvallen wordt je nauwelijks gegund. Ik blijf maar dicht bij huis. Als je gezondheidsrecht zegt - weet u nog wel, dat van die basisfilosofie 1) kijken ze je aan of je melaats bent; je krijgt je niet anders dan met kamikaze in het medisch curriculum gevochten. Dus val je onmiddellijk in de derderangs categorie 2), kun je je mooie plannen wel schudden en worden diezelfde schoenen je weer aangereikt voor de afmars. Afrekenen met de algemene faculteit, heet dat in het jargon. Dat huisartsen in opleiding op een terugkommiddag aan je lippen hangen omdat ze zoveel 'recht' op hun spreekuur tegenkomen en dat je als je later als dokter met de tuchtrechter in aanraking komt altijd wel een collega vindt die dat al eens eerder aan de hand heeft gehad, is voor het medische curriculum niet van belang. Zonde is het, doodzonde.

Frans van Wijmen

Uit de basisfilosofie

- de medische faculteit moet bijdragen tot de optimalisering van de structuur van de gezondheidszorg;
 - onderzoek is nodig inzake vraag en aanbod en met betrekking tot kwesties als taakafbakening en onderlinge afstemming, ook al in de opleiding, van de naar richting en niveau verschillende soorten van werkers in de gezondheidszorg en voorts ten aanzien van de afhankelijkheid van somatische verschijnselen aan de ene en psychische en maatschappelijke klachten aan de andere kant;
 - vermijden van rigiditeit c.q. bevorderen van flexibiliteit in het gezondheidszorgsysteem stelt eisen ten aanzien van de attitude van de medicus, ten aanzien van het inzicht in de relatie tot andere systemen van welzijnszorg en ten aanzien van de rol die de arts in de systeemontwikkeling moet spelen. Deze eisen moeten in de onderwijsdoelstellingen worden geïncorporeerd.
- Het nieuwste interne bezuinigingsinstrument van de medische faculteit is een indeling in categorieën:
 - categorie B, disciplines die al dan niet als zelfstandige capgroep aanwezig moeten zijn
 - categorie C, disciplines die wel in het curriculum gepresenteerd dienen te zijn, maar waarvan de omvang van de taak zodanig beperkt is, dat geen capaciteitsgroep in de medische faculteit noodzakelijk is.

WANNEER DE SCHOKKEN VOORBIJ ZIJN

(Ingezonden door prof. dr. A. Appels)

Te vroeg hebben de schokgolven van de voorwaardelijke financiering (VF) en de taakverdelingsoperatie (TVC) Maastricht bereikt. Verschillende ministeriële nota's hadden de bui al van verre aangekondigd.

Daarom had Maastricht al tien jaar geleden gekozen voor een projectmatige organisatie van de research om op de eerste rij te zitten wanneer de minister het universitaire onderzoek middels goedgekeurde programma's zou gaan betalen.

Wij hebben deze programma's voorbereid in hoofd- en deelprojecten. Een principiële moeilijkheid is daarbij altijd geweest dat deze programma's ook ruimte moesten bieden aan later startende capaciteitsgroepen die terecht claimden dat ook zij hun eigen vakgebied door onderzoek tot verdere ontwikkeling moesten brengen en dat lang niet altijd konden doen door zich soepel aan te sluiten bij de voorliggende thema's. Dit heeft geleid tot bijstelling van de bestaande thema's, maar ook tot een ontwikkeling waarin de hoofd- en deelprojecten hun samenhang minder gingen vinden in een thematische verwantschap en meer in een organisatorisch-budgettaire eenheid.

Historisch hoogtepunt in deze ontwikkeling was het onderbrengen van het project „De ontwikkeling van de motorische voorhoorncel bij de kip” bij het hoofdproject „Sport en Gezondheid”. De Wetenschapscommissie moest die ruimte wel scheppen om een aantal capaciteitsgroepen niet buiten spel te zetten en zij had daarbij de hoop dat gaandeweg uit deze aanpak kruisbestuivingen en combinaties voort zouden komen die op den duur een coherente, unieke vorm van multidisciplinair onderzoek zou opleveren.

Maastricht wilde op die aanpak worden beoordeeld en stuurde daarom haar brede programma's ter beoordeling in.

Desastreus

Het resultaat is bekend: goede beoordelingen voor het (in stukken!) ingediende programma over hart- en vaatziekten, voor onderzoek van onderwijs en onderdelen uit „Sport en Gezondheid” en de kwalificaties „bijeengeraapt” of „te dispers” voor het onderzoek in de immunologische en gedragswetenschappelijke sector. Dit negatieve oordeel was ook daarom zo desastreus omdat het een groot aantal arbeidsplaatsen, met name in de gammasektor, op de tocht zette.

Maastricht werd niet beoordeeld op haar beloftevolle organisatorische opzet, maar naast wetenschappelijke output vooral ook op de coherentie van de programma's. Dat paste in een opbouwfase niet op het Maastrichtse model. De brede opzet maakte ook de kwaliteit en de maatschappelijke relevantie van afzonderlijke onderzoekselementen onzichtbaar, wat bijvoorbeeld bij het gamma-onderzoek leidde tot het pijnlijke, onverdiende oordeel dat het programma niet op haar maatschappelijke relevantie kon worden beoordeeld.

Nauwelijks bekomen van deze schok werd de medische fakulteit gekonfronteerd met de noodzaak om middels een sterkte-zwakke analyse aan te geven hoe en waar zij in het kader van de taakverdelingsoperatie f 2.000.000,- zou gaan bezuinigen. Het antwoord moest vóór 1 november geformuleerd zijn en dat terwijl om de andere dag een nieuwe telex binnen kwam waarop weer een ander te bezuinigen be-

drag stond. Dat betekende opnieuw geforceerde vergaderingen die voorbij moesten gaan aan procedures die men in rustiger tijden zou hebben gevolgd. De wetenschapscommissie heeft haar advies aan het fakulteitsbestuur gebouwd op het oordeel van ZWO over de bestaande programma's en op het RWAB-rapport dat ook kan worden gelezen als een sterkte-zwakke analyse van alle medische fakulteiten en een aantal concrete, behartigenswaardige adviezen geeft. Dat leidde tot een indeling in drie groepen: het onderzoeksdeel dat door ZWO positief beoordeeld was en dus moest worden beschermd, het onderzoeksdeel dat als bouwstenen voor nieuwe programma's gezien kon worden gezien en een derde gebied, de krimp, die extra groot uitviel om door een „reculer pour mieux sauter” beleidsruimte te scheppen en omgerijmdheden die aan elke beoordelingsprocedure vast zitten te kunnen herstellen.

Premature beslissingen

Binnen een periode van anderhalve maand heeft de ZWO-beoordeling en de TVC geleid tot een formatieplan (d.w.z. een lijst waarop staat hoeveel medewerkers iedere capaciteitsgroep voor onderwijs, onderzoek en gezondheidszorg krijgt) waarover het laatste woord voorlopig niet gesproken is. Tenminste dat hoop ik, want te grote voortvarendheid bij het fakulteitsbestuur kan nu leiden tot premature beslissingen. En dat brengt ons bij de lessen die wij voor de toekomst uit een en ander moeten leren.

Een tijd lang is het een semi-officieel standpunt geweest dat capaciteitsgroepen vooral in de breedte moesten toeleveren aan de researchprogramma's. De definitie van de capaciteitsgroep als uitzendbureau.

Zij die het meest loyaal aan deze visie zijn geweest, hebben daardoor het minst een eigen wetenschappelijke identiteit opgebouwd, waardoor zij in de krimp terecht kwamen na TVC en VF. Het is bestuurlijke wijsheid de geschiedenis te kennen en daarmee rekening te houden bij de opstelling van het formatieplan.

Deelprojecten zijn themagroepen en geen budgettaire eenheden. De levensvatbaarheid van een nieuw deelproject moet worden beoordeeld op de betekenis van de gemeenschappelijke vraagstelling en de interne consistentie van het deelproject. Renommées worden opgebouwd op onderwerpen. Deelprojectleiders moeten vooral om hun wetenschappelijke merites worden gekozen. Zij zijn de promotor in de oude en nieuwe betekenis van het woord (wat altijd ook de bedoeling is geweest). Meer dan ooit tevoren moet van de deelprojectleiders ook een inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de onderzoekselementen worden verlangd. De sekretaris van de wetenschapscommissie kan men wel opbellen voor de begroting,

De kruik gaat al zolang te water...

Kent u die van die man die verweten werd dat-ie een geleende kruik stuk had teruggegeven? Nou, zegt-ie: In de eerste plaats heb ik hem nooit geleend, in de tweede plaats was hij al stuk toen ik hem kreeg en in de derde plaats heb ik hem heel teruggegeven. Onze huisartsen doen me daaraan denken als je hen over hun onderzoek vraagt. In de eerste plaats doen ze goed onderzoek, in de tweede plaats kun je natuurlijk geen goed onderzoek doen als ze je niet genoeg personeel en middelen geven en in de derde plaats is erkend goed onderzoek in dat vak natuurlijk onmogelijk, of althans oneindig veel moeilijker dan in ieder ander vak.

Als het niet zo genant was, zou je je rot lachen. Het enige wat je nodig hebt om goed onderzoek te doen, is een goed onderzoeker. Dat lever je altijd iets op. Daarna is het resultaat afhankelijk van de middelen die je hem geeft en weer van zijn kwaliteit.

Wat kan een beetje onderzoeker nog meer willen dan een onderzoeksgebied als de huisartsgeneeskunde? Zo uitgebreid als de steppen van Centraal Azië en geen mens te zien. Geen concurrentie van streberij Amerikanen en Japanners. Het enige wat je nodig hebt, zijn een paar goede ideeën. En je moet je groep goed kunnen organiseren natuurlijk.

Geen eigen tijdschriften van niveau? Kom nou. De neurologie is ook begonnen als onderafdeling van de interne. En de immunologie ook. En de transplantatiebusiness kwam daar weer uit voort. Ik bedoel maar, als je werk goed genoeg is, komen die tijdschriften er wel achteraan.

Begrijp me goed. Van mij hoeven ze niet hoor. Als ze hun onderwijs goed geven en hun assistenten goed opleiden, zijn het voor mij al heel binken. Waarom zouden ze twee vakken moeten beheersen? Huisartsgeneeskunde en research. We hebben genoeg onderzoekers in huis waarvan we niet eisen dat ze ook nog eens een praktijk kunnen voeren. Waarom zou het omgekeerde dan wel moeten?

Ik geloof dat de huisartsgeneeskunde het moeilijkste vak is van de medische hap. Alle specialismen dragen er aan bij. Alle medische wetenschap komt er in uit. Huisartsen zijn practici die de wetenschap kunnen gebruiken. Vaak denken ze dat ze hem niet eens nodig hebben. Het blijft een deerniswekkend gezicht ze zelf in de wetenschap bezig te zien.

Karate Koentje

maar niet voor het formuleren van de vraagstelling.

Binnen een medische fakulteit werken velen die hun beroep niet hebben gekozen om onderzoeker te worden. Een geringe kennis van onderzoeksmethoden is voor velen geen professionele deficiëntie. Waar desondanks van hen toch een onderzoeksinspanning wordt gevraagd, kan deze daarom het beste plaatsvinden binnen bestaande programma's waar een goede coaching voorhanden is.

Onderwijs en onderzoek zijn een wettelijke plicht voor de instelling maar niet voor ieder staflid. Binnen capaciteitsgroepen is vaak meer differentiatie mogelijk en gewenst. Dit kan worden gerealiseerd wanneer de OC bijzondere verdiensten die stafleden voor het onderwijs hebben zichtbaar gemaakt, zodat zij ook in de carrièreplanning tot uitdrukking kunnen komen.

Participatie in de gezondheidszorg moet waar mogelijk aansluiten bij de researchprogramma's om wederzijdse bevruchting mogelijk te maken en te voorkomen dat onderzoekspotentieel ongemerkt wegsijpelt naar de routine-patiëntenzorg. Omdat in een matrixorganisatie de contacten tussen deelprojecten en/of programma's vooral tot stand komen naar aanleiding van budgetoverleg, verdient het aanbeveling om ook in de gammasektor het inhoudelijk overleg te bevorderen, bijvoorbeeld door het instellen van een „gedragspraatje” en een „health-care research praatje”, waar onderzoekers uit de diverse deelprojecten op de inhoud van hun werk ingaan.

Het college van bestuur zou kunnen worden uitgenodigd de oude idee

van een Sociaal Geneeskundig Onderzoekscentrum (SGOC) nieuw leven in te blazen. Er moet een plaats zijn waarheen de subsidie van rijks- en provinciale overheden kunnen worden gederigeerd. De vormen van onderzoek, die voortvoren uit de algemene fakulteit bleef langrijk zijn, kunnen vaak beter in een SGOC dan bij de bestaande programma's worden ondergebracht omdat de vruchten van dat werk vaak niet in de vakpers (kruiken) komen en niet zelden wetenschappelijke theoretische progressie mogelijk maken. Na een aanloopperiode van drie jaar moet een SGOC financieel zelfstandig kunnen draaien.

Basisfilosofie gedateerd

De ervaringen met VF en TVC hebben de basisfilosofie tot een gedateerd stuk gemaakt. Oude idealen moeten nu worden beoordeeld op hun survival value. Het gaat niet om te blijven roffelen op een trom die tien jaar lang geen poot aan heeft dansen heeft gekregen. Dit betekent niet dat de basisfilosofie moet worden bijgezet in de schatkamer van de Sint Servaas, maar wel aan een updating toe is.

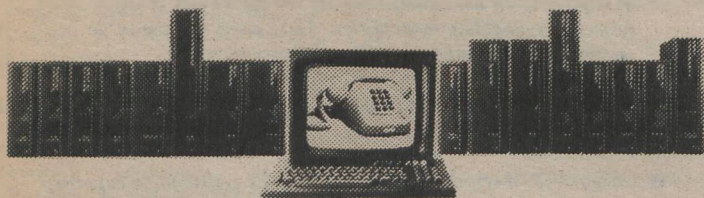
De fakulteitsraad zou moeten het overwegen of zij nog prijs stelt op uitgebreide projectgroepen die nu als kleine processies achter iedereen is. Iedereen die met de projektorganisatie van het onderwijs maken zij de staf van boekhouders. Twee of drie personen die in hetzelfde onderwerp geïnteresseerd zijn zullen elkaar toch wel vinden.

A. Appels is vice-voorzitter van de wetenschapscommissie. Hij schreef dit stuk à titre personnel.

laat u zich de wet voorschrijven?

VERMANDE

juridische en andere informatie - opleidingsmateriaal - handboeken - formulieren - tijdschriften - computerdiensten - databanken - drukwerk - mailingservice - adressenbestanden - speciale projecten

koninklijke vermande bv

Bel 02550 - 1 90 13 voor nadere informatie of toezending catalogus
Postbus 548 - 1970 BA IJmuiden

„Als je iemand vraagt die helder kan denken en weet waar hij zijn informatie kan krijgen, vraag je iemand met Liberal Arts”

Maandag 21 november. Het echtpaar Vroman, Leo en Tineke, begint aan de tiende en laatste dag van zijn bezoek aan de universiteit. Op uitnodiging van de Commissie Uitbouw zijn ze vanuit New York naar Maastricht gevlogen om hun werkzaamheden als adviseur voor een nieuw te ontwerpen studierichting Liberal Arts te beginnen met een uitgebreide verkenning van de mogelijkheden die de universiteit te bieden heeft. Die dag staat een bespreking op het programma met diverse informanten die hun vakgebied komen aanprijzen. De bespreking begint veel te laat en verschillende genodigden hebben juist de tijd om zich voor te stellen alvorens zich naar een andere vergadering te spoeden. De rector en de secretaris van de Commissie Uitbouw laten zich verontschuldigen. De eerste is door Deetman als troubleshooter voor de Open Universiteit ingehuurd en heeft de tweede als secretaris meegenomen. In de aanpalende gang, waar de kamer van de rector ligt, is het een komen en gaan van bedrukt kijkende heren met dikke aktenassen vol bezwarend materiaal voor het slecht functionerende Heerlense college. Wie had ooit durven dromen dat het Maastrichtse college zou worden verzocht om in deze richting burenhulp te verlenen?

Tineke en Leo Vroman

hier geen bachelor's degree kunt halen en dat je tijdens je studie zo moeilijk van richting kunt veranderen. Als je hier omzwaait, word je meteen als een mislukking beschouwd. Maar in de Verenigde Staten is het een pre als je op die manier laat zien wat je wil. Dat kan hier niet. De propedeuse na een jaar.. wat heb je daar nu aan?" Leo Vroman voegt daaraan toe: „Alles wat je nodig hebt is een examentje na twee jaar en een Xerox-machine waarmee je diploma's kunt kopiëren. Als dat echt verdiend is geef je de mensen iets mee, waar ze wat aan hebben, waar ze een baan mee kunnen zoeken.”

Tineke: „We moeten er wel voor zorgen dat het eerste jaar van die studierichting erg goed in elkaar zit. Daarin moet je de mensen de hulpmiddelen bijbrengen waarmee ze aan hun informatie kunnen komen. We hebben hier van iemand een boek van Ortega y Gasset meegekregen, waarin erg goede dingen over de universiteit gezegd worden. Volgens hem is de grootste schaarste die in het hoger onderwijs heerst het vermogen van de gemiddelde student om stof te leren op te nemen.” Is het geen verleden tijd dat de universiteiten intellectuelen opleiden? Zijn het dan geen instellingen

geworden waarin studenten een diploma willen bemachtigen dat duidelijke perspectieven biedt? Is een algemene intellectuele opleiding als Liberal Arts dan geen achterhaalde zaak?

Tineke haalt Ortega y Gasset er weer bij: „Die beschreef al voor de oorlog dat de universiteit die diploma-functie gekregen heeft, die er eigenlijk niet in thuis hoort. De taak van de universiteit is in plaats daarvan het opleiden tot cultuurmens, iemand die in staat is om de tijd waarin hij leeft te begrijpen en daar ook echt iets mee te doen. Tegenwoordig zijn feiten zo gemakkelijk op te zoeken. Daar moet je iets

mee doen. Die mogelijkheden moet je zien te gebruiken. Wat je moet leren zijn niet de feiten, maar hoe je eraan kunt komen en hoe je ze kunt gebruiken wanneer je ze eenmaal hebt.”

Haar man voegt daaraan toe: „Ik heb altijd een droom dat je de gastarbeiders een grote dienst kunt bewijzen: als ze dan toch niet kunnen gaan studeren, kun je ook mensen opleiden die meer begrip voor ze kunnen opbrengen, voor hun verschillende culturen.”

Zijn jullie er dan niet bang voor dat je in een studie van vier jaar de studenten van alles een beetje kunt meegeven en van niets veel?

„Dat gevaar bestaat zeker” antwoordt Tineke. „Daarom vind ik dat de eerste grondslagen bijzonder stevig moeten zijn en niet op een te laag niveau. Dan vraag je je natuurlijk wel af of je dat kunt voorschotelen aan studenten die erop afgekomen zijn omdat ze niet goed weten wat ze willen. Voorlopig houden we ons alleen met dat eerste jaar bezig. Daarna zijn verschillende specialisaties mogelijk, zoals in de eerste schets ook al is aangegeven: taalkunde en kunst, maatschappijwetenschappen en natuurwetenschappen. Alle drie hebben een hoofdstroom en daarnaast zou je dan een nevenstroom kunnen kiezen. En verder kun je je specialiseren in de tweede fase. Bij ons wordt steeds meer gezegd dat je weinig hebt aan iemand met een technische opleiding. Zijn kennis is te snel verouderd. Van Liberal Arts-mensen wordt daarentegen gezegd dat ze een groot vermogen hebben om problemen op te lossen, om samen te werken met anderen, die niet dezelfde achtergrond hebben.” Leo: „Als je iemand vraagt die helder kan denken en weet waar hij zijn informatie kan halen, dan vraag je eigenlijk iemand die Liberal Arts gedaan heeft, zoals dat hier moet komen. Daar zit toch een hoop technologie en natuurwetenschappen bij. En natuurlijk veel kunst.” Leo Vroman blijkt op een unieke manier kunst en wetenschap bij elkaar te brengen: „Ik hou mezelf veel bezig met de kwestie wat mooi is en wat niet. Ik probeer programma's te schrijven voor mijn computer die mooie dingen maakt volgens de meest eenvoudige principes. Het is een mengsel van logica, kunst, informatica en natuurwetenschappen. Ik gebruik ook eenvoudige regels om de computer selecties van woorden te laten maken en dan te kijken of ze betekenis hebben of niet. Zulke dingen vind ik erg leuk en het is dan ook raar om je af te vragen welke fabriek zo iemand nodig heeft.” Tineke: „Ja, maar het zal toch een van de belangrijkste taken van zo'n studierichting zijn om een markt te maken voor de afgestudeerden.”

Jacques Herraets

Oproep

Twee meisjes uit Iran willen graag in Maastricht gaan studeren. Zij zoeken op korte termijn voor ongeveer een half jaar huisvesting bij twee gezinnen om Nederlands te leren. Zij zijn bereid mee te helpen in het gezin.

Reacties bij dienst Studentenzaken, tel. 043-888308 of naar 043-473695 t.n.v. mw. Gharabagy (na 14.00 uur).

Bij de bespreking met de Vromans wordt niemand gehinderd door dat soort problemen. Er heerst een en al creativiteit. De bouwstenen voor de studierichting vliegen over de tafel. Hier wordt de intellectueel bedacht die de wereld na 1984 nodig heeft: iemand die kan omgaan met ethische en filosofische problemen, met artificiële intelligentie, informatica; die pseudowetenschap ogenblikkelijk ontmaskert en daarvoor beschikt over een brede wetenschappelijke kennis. Twee woorden worden opvallend vaak gebruikt: informatie en computer. Leo en Tineke Vroman noteren alles geduldig en stellen rustig hun vragen. Over het Maastrichtse onderwijs, over de landelijke onderwijspolitiek, over studiebeurzen, de tweede fase of over de toelatingsexamen. Aan het slot van de bespreking wordt afgesproken dat het echtpaar thuis in Brooklyn een eerste schets van de opleiding op papier zet, die in februari in Maastricht tegemoet kan worden gezien.

's Middags op hun hotelkamer zijn Leo en Tineke Vroman bereid verder in te gaan op enkele aspecten die 's morgens ter sprake zijn gekomen. „Hoe vond je de bespreking vanmorgen?” vraagt Vroman meteen als ik binnenkom. „Een beetje slordig geregeld”, is mijn antwoord. „O ja? Toch was dit een van de betere bijeenkomsten van de afgelopen dagen,” verzekert hij zonder een spoor van ironie.

Het is vooral de Maastrichtse rector Hemker die de komst van het echtpaar Vroman naar Maastricht mogelijk heeft gemaakt. Hemker en Vroman onderhouden al meer dan vijftien jaar vriendschapsbanden, die ontstaan zijn in de periode dat zij samen in Leiden wetenschappelijk werk verrichtten op het gebied van de biochemie, speciaal het onderzoek van de eigenschappen van bloed. „Hemker vroeg mij een keer of ik interesse had om naar Maastricht te komen als professor in iets algemeen. Dat bleek niet zo gemakkelijk te gaan. Ik was al te oud, stakker die ik ben”.

„Daarom houden we het maar op zoiets als dit. Trouwens, Tineke is de grote deskundige. Zij is sterk in het ontwerp geïnteresseerd en heeft er zelf veel mee gewerkt. Daarom zijn we samen als adviseur uitgenodigd.” Tineke Vroman is van huis uit arts en heeft een doctorsgraad behaald in de medische antropologie. Tot voor kort werkte zij in een van de grootste ziekenhuizen van de stad New York, het Bellevue Hospital. Met behulp van computers hield ze zich bezig met de cognitieve revalidatie van patiënten die als gevolg van een beroerte of een ongeval een hersenbeschadiging hadden opgelopen. Momenteel zit ze zonder vast werk, omdat de afdeling uit bezuinigingsoverwegingen is opgeheven. „Ik werk nog op freelancebasis voor de vroegere leider van de afdeling, die voor zichzelf begonnen is. Er is een kans dat ik over een tijdje in Bellevue weer hetzelfde soort werk kan gaan doen, maar dan met demente bejaarden.” Die morgen heeft ze zichzelf en de anderen de vraag gesteld wat voor een soort studenten de Liberal Arts-opleiding in Nederland zal aantrekken: bijzondere of niet-bijzondere, die alleen een algemene studie kiezen omdat ze niets beters weten? „Het is zo jammer dat je

Dr. Henk ten Have, secretaris „Werkgemeenschap Grondslagenonderzoek”

„Nog altijd weerstand tegen Filosofie van de Geneeskunde”

„Nog altijd is er enige weerstand, soms zelfs verzet tegen een discipline als Filosofie van de Geneeskunde. Wat is het nut? wordt dan gevraagd. Het gaat er immers om een zieke te genezen, zo zeggen de sceptici. Mij lijkt het daarentegen allesbehalve zinloos je af te vragen hoe een medicus ertoe komt een bepaalde handeling te verrichten. Te vragen, dus, naar het waarom.”

Aan het woord is dr. Henk ten Have, 32 jaar oud, docent vanwege de Radboudstichting en medewerker van de capaciteitsgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte. Henk ten Have is secretaris van de in juni te Utrecht opgerichte „Werkgemeenschap Grondslagenonderzoek van de Geneeskunde”. Hij bevindt zich daarbij in het gezelschap van filosofen, artsen en anderen onderzoekers op het terrein van theorie en praktijk van de geneeskunde.

Een van de motieven voor de oprichting van de werkgemeenschap zijn de huidige bezuinigen op het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek. Deze doen voor de filosofen de noodzaak toenemen een onderzoeksbeleid te ontwikkelen dat aansluit op dat van de universiteiten om op die manier een kanaal te vinden naar de zogenaamde geldstroom. Het gaat hierbij om het Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek (ZWO), bijvoorbeeld in de vorm van promotie-onderzoek. Vanzelfsprekend zal niet worden

nagelaten ook binnen de B-financiering (eerste geldstroom) ruimte te creëren voor filosofische onderzoeksprojecten.

Volgens Henk ten Have ontbrak het de filosofen aan voldoende middelen om eventuele aanvragen kracht bij te zetten: „Bij een aantal geïsoleerd werkende filosofen in de geneeskunde bestond een duidelijke behoefte de handen ineen te slaan. Bestaande organisaties boden geen aanknopingspunten. Het beste leek daarom een samenwerkingsverband dat is uitgemond in de werkgemeenschap”, zo verduidelijkt hij.

Grondslagen

Van de naam „Werkgemeenschap Grondslagenonderzoek in de Geneeskunde” valt op dat het woord filosofie er niet in voorkomt. Henk ten Have: „Dit komt in de eerste plaats omdat de naam zo meer herkenbaar is. Maar er is ook een tactische reden. Het woord filosofie blijkt zoals gezegd soms weerstand op te roepen. Veel medici interesseren zich er nauwelijks voor: Gezegd wordt dat filosofie geen zieke geneest. En filosofen zouden ook niet weten wat de medische wetenschap inhoudt. De Utrechtse hoogleraar prof. dr. F. Meijler gaat in dit verband nogal te keer, zonder echter met inhoudelijke argumenten te komen. Hoe het zij, voor mijzelf en vele andere gaat het verwijt in elk geval niet op: zij hebben behalve filosofie ook medicijnen gestudeerd. Kijk, een medicus, handelingsgericht als hij is, zal allereerst vragen

wat er bij een ziekte aan de hand is. Hij heeft daarvan een concrete voorstelling. De filosoof zal echter vragen wat ziekte is; waarom medici bijvoorbeeld ziekte opvatten als verstorning van het evenwicht. En waarom de behandeling ervan op een bepaalde manier wordt ingevuld. Wat zit daar achter?”

Toelaatbaarheid

Overigens is de Filosofie van de Geneeskunde een betrekkelijk jonge tak van wetenschapsbeoefening. In Nederland zijn er pas een tiental jaren mensen expliciet mee bezig. Alleen de Vrije Universiteit en de RL hebben een leerstoel. Henk ten Have: „In de VS is er veel meer belangstelling. Het is daar al geruime tijd zo dat elk wetenschappelijk onderzoek op mensen moet worden goedgekeurd op basis van de ethische toelaatbaarheid. Overigens zal het resultaat van deze filosofische interesse moeilijk te meten zijn. En ook zal het niet toevallig zijn dat deze situatie zich voordoet in een land waar de onpersoonlijkheid van de patiëntenzorg een bekend verschijnsel is.”

Niet vreemd aan de oprichting van de werkgemeenschap is verder de dreiging dat de filosofie in de geneeskunde wat in de knel raakt. „Maar”, zo voegt Henk ten Have er direct er aan toe, „dat neemt niet weg dat de interesse toch wat toe lijkt te nemen. De Vereniging voor Filosofie en Geneeskunde heeft bijvoorbeeld al ruim 300 leden. Wat daarbij overigens opvalt is dat de geïnteresseerden vooral jongeren en ouderen zijn. De middenmoot ontbreekt. Vermoedelijk komt dat door de enorm snelle ontwikkeling binnen de geneeskunde gedurende de periode vanaf de Tweede Wereldoorlog tot, zeg, 1970. De medici hadden het zo druk met alleen het verwerken van de technische informatie, dat zij de behoefte aan bezinning niet voelden”, aldus Henk ten Have. En eraan toevoegend: „Nu is echter alles niet meer zo vanzelfsprekend. Niet voor niets is de alternatieve geneeskunde opgekomen. En deze vorm van geneeskunde mag zeker als een uiting van kritiek worden beschouwd. De vaak onpersoonlijke benadering van de patiënt wordt als een reëel probleem ervaren. De patiënt voelt zich meer dan eens een nummer. Uit dat alles blijkt de technische oriëntatie van de arts. Overigens hoeft dat natuurlijk niet per se fout te zijn. Vanzelfsprekend zal de chirurg als een technicus moeten opereren. Maar hij moet daarbij toch wel beseffen dat er het een en ander aan vooraf gaat, met betrekking tot de zorgverlenende kant. Je kunt niet doen alsof het om objecten gaat. Het betreft mensen. En het gros van de artsen, met name de huisarts, heeft dagelijks met die menselijke aspecten te maken. Dan is het van belang op wat voor manier de arts ermee omgaat. Als je wilt reageren op eventuele kritiek zul je toch naar de achtergronden

moeten kijken. Daarin ligt dan een wezenlijke bijdrage van de filosofie. Wellicht heeft zij niet in de eerste plaats een praktisch nut, iets waarop de medicus wel primair gericht is. Het lijkt me niettemin uiterst zinvol dat deze zich afvraagt waarom hij iets doet.”

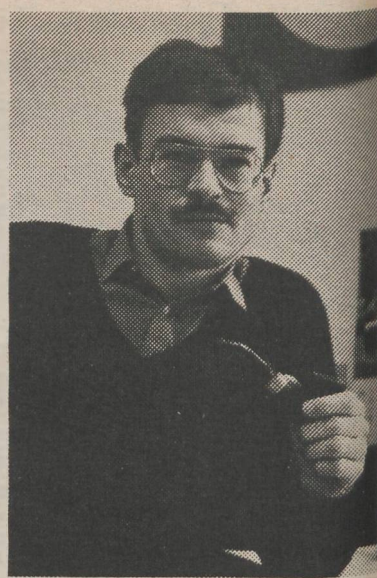
Prioriteiten

Enige bezinning lijkt Henk ten Have temeer op haar plaats nu de bezuinigingspolitiek de wetenschapsbeoefenaars dwingt tot het stellen van prioriteiten: „Ook de medicus zal een keuze moeten doen. En dat kan alleen goed gedaan worden als hij vraagt naar het waarom. Nu wordt helaas nog teveel gehandeld louter op grond van technische, beroepsmatige overwegingen. De filosofie zet de mensen echter aan het denken. Haar rol is in dit verband van belang voor argumentatie en optiek”, aldus Henk ten Have.

Filosofie is eveneens essentieel bij gewetensvragen, zoals die aan de orde komen in de discussies over euthanasie en abortus en in de toekomst mogelijk bij reageerbuisbaby's. Henk ten Have: „Is euthanasie al dan niet geoorloofd? Of abortus? Dat is het niveau van de discussie hierover. Voor de filosoof is dat echter onvoldoende. Hij zal zich richten op de grondoriëntatie van waaruit deze problemen voortkomen. Deze problemen doen zich immers voor door de manier waarop geneeskunde wordt bedreven.”

Aanbod

Ondanks het feit dat de RL een leerstoel heeft voor Medische Ethiek en Wijsbegeerte, is Henk ten Have toch niet voor honderd procent enthousiast over de manier waarop het vak geaccepteerd wordt: „Ik denk dan met name aan de Medische Faculteit. Al vaak heb-

Henk ten Have

ben we vanuit de capaciteitsgroepen proberen op te geven voor een planningsgroep. Maar dit aanbod is herhaaldelijk afgewezen. Dat is toch wel tekenend voor de geringe belangstelling, in ieder geval onder docenten, hoewel ik direct moet toegeven dat het klimaat aan de AF heel wat gunstiger is. Overigens is de houding van de MF ook weer niet helemaal onbegrijpelijk. Het is inderdaad moeilijk in te breken in de kant en klare programma's zoals deze faculteit die kent.”

Al met al lijkt Henk ten Have niet overdreven optimistisch, ondanks de groeiende interesse: „Zolang de medische wereld zo gesloten blijft als nu, zal er vermoedelijk weinig veranderen. De medici blijven primair handelingsgericht, de theorie in dienst van de praktijk. Toch denk ik dat een filosofische benadering van het vak een onmisbaar element is. Bij abortus en euthanasie komen bijvoorbeeld vragen aan de orde als: Wat is leven, wat is een mens? Dat zijn filosofische vragen.”

Dienst Voorlichting
Sjonk Ritmeester

College herhaalt verzoek om SWOL te laten functioneren als universiteitsfonds

Het College van Bestuur zal de Universiteitsraad op donderdag 24 november voor de tweede keer vragen in te stemmen met het voorstel de Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg (SWOL) te laten functioneren als universiteitsfonds.

De functies van dit fonds zouden kunnen betreffen: zuiver wetenschappelijke en toegepast wetenschappelijke activiteiten, voorzieningen voor RL-studenten -medewerkers, bijzondere leerstoelen, het beheer van fondsen met een bepaalde bestemming en samenwerking tussen WO en HBO. Het gaat hierbij om activiteiten die door het Rijk niet of onvoldoende worden gefinancierd.

Het college had een dergelijk verzoek ook al gedaan op 3 maart van dit jaar. Toen onthield de raad zich echter van goedkeuring omdat er onvoldoende inzicht was in de betreffende statuten en reglementen. Een eventuele goedkeuring zal ertoe leiden dat het oorspronkelijke voorstel voor een afzonderlijk universiteitsfonds kan worden ingetrokken.

Na overleg met het CvB heeft het SWOL-bestuur een notitie overlegd

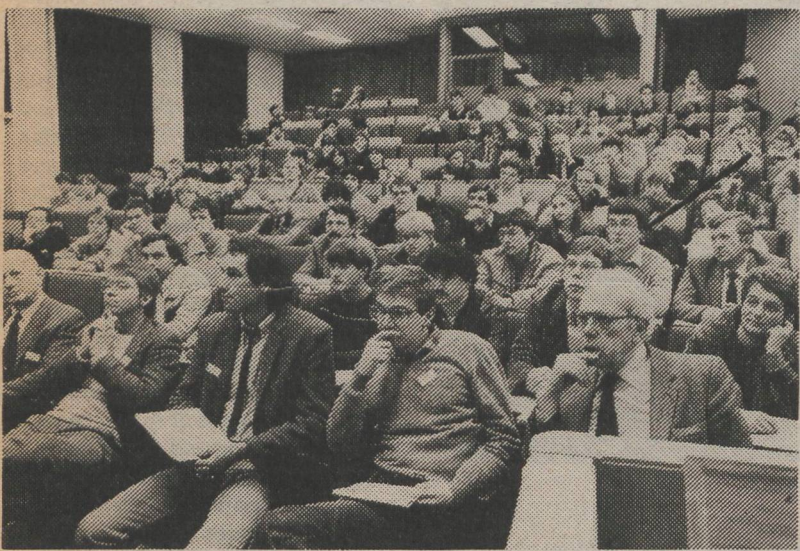
waarin het een aantal activiteiten voor studenten en medewerkers van de RL opsomt die in principe zouden kunnen thuishoren in het universiteitsfonds. Ook zijn de jaarrekeningen van 1980 en 1981 overlegd waaruit blijkt dat er een gezonde financiële basis is. Dit is volgens het bestuur een groot voordeel omdat een eigen RL-universiteitsfonds vanaf het nulpunt moet beginnen.

Noodfonds

In de Universiteitsraad komt verder het voorstel aan de orde om het bestaande Noodfonds onder te brengen in een stichting. Het college acht de omzetting noodzakelijk naast RL-studenten die van het Rijksinstituut voor HBO/Opleiding tot Vertaler gebruik kunnen maken van het fonds dat financiële steun geeft aan studenten.

De statuten van de stichting zijn zo ontworpen dat in de toekomst ook andere HBO-instellingen er op relatief eenvoudige wijze in kunnen participeren.

Dienst Voorlichting

Hoewel ambtenarenstakingen en stiptheidsacties ook de organisatie van de Voorlichtingsdagen in de voorbereiding danig parten hebben gespeeld, leed de belangstelling er nauwelijks onder. Tussen de 2000 en 2500 aankomende studenten en begeleiders waren op vrijdag 18 en zaterdag 19 november in de RL-complexen, Hoofdgebouw (Sociale Gezondheidskunde), Randwijk (Geneeskunde) en In den Nieuwenhof (Rechten en Economie). Belangstelling viel de organisatoren danig mee. Vanwege de poststaking was een groot aantal informatiesetjes niet verzonden. Afgewacht moest worden of iedereen de advertenties had gelezen die in allerijl geplaatst werden in de diverse dagbladen. Ook werd gevreesd dat de stiptheid van het openbaar vervoer velen zou doen besluiten, maar niet te komen. Dat viel dus allemaal mee en de dagen voorafgaande aan de Infomarkt gaven daartoe al enige indicatie. Een speciaal antwoordapparaat moest bijvoorbeeld de overbezette Dienst Voorlichting bijstaan om de talloze telefoontjes af te doen van mensen die zich afvroegen waar de beloofde informatie bleef.

Op de dagen zelf was het anders dan anders. Veel vragen waarop de brochures antwoord gaven moesten nu beantwoord worden. Daardoor duurde het allemaal wat langer dan voorgaande jaren. Maar ook nu leek het enthousiasme groot en het resultaat meer dan bevredigend.

Van tekstverwerkster tot medewerkster

De secretaresses

„Het beroep van secretaresse is voor de vrouw een van de mooiste en veelzijdigste.” Dit is één van de openingszinnen van Schoevers' Handboek voor de Secretaresse. Dit ideaal is dank zij Schoevers voor vele vrouwen bewaarheid geworden. En inderdaad, zonder de secretaresse zou een organisatie al snel in een roemloze chaos ten onder gaan. Wie zijn deze, voor velen vaak naamloze vrouwen, waarop ook de Rijksuniversiteit Limburg voor een groot deel drijvende wordt gehouden. De keurige, gesoigneerde dame in mantelpak die zoals het een vrouw betaamt haar intuïtie gebruikt om haar baas te begripen, of een vlotte, volwaardige, actieve medewerkster binnen capaciteitsgroep of dienst? Vijf secretariële medewerksters aan het woord.

geeft om te laten typen, nemen we het samen even door. Als je het onderwerp van de stukken kent, kom je er meestal uit. Het scheelt ook veel of je je interesseert voor wat je doet. Daarvan hangt meestal af of je ergens met plezier aan werkt.” Plezierig werken betekent voor haar ook zelfstandig werken: „Als ik niet zelfstandig kon werken, dan zat ik hier niet. Het vervelendste dat ik me kan voorstellen is dat je de hele dag duf zit te tikken. Het plezierigste werk dat ik hier gedaan heb is het helpen organiseren van het AIR-congres dat in augustus hier gehouden is. Dat was een fantastische tijd, ook al hield je dat vaak tot in de kleine uurtjes bezig.”

Op het secretariaat is volgens Juul geen sprake van hiërarchische verhoudingen: „We zitten hier met drie part-time secretaresses, Marie-Thérèse, Françoise en ik. We hebben alle drie dezelfde functie-omschrijving en dezelfde salarisschalen. We kunnen elkaar steeds afwisselen en het werk verdelen volgens een..... Dat gaat altijd vrij probleemloos, als er maar duidelijke afspraken worden gemaakt.” De hiërarchie binnen de dienst levert haar ook weinig problemen op. „Iedereen heeft in zo'n organisatie zijn eigen verantwoordelijkheden; ik vind het nu eenmaal nodig dat de verhoudingen goed zijn geregeld. En wat de omgang met elkaar betreft: ik moest er wel even aan wennen toen ik hier kwam. Iedereen zegt je en jou, dat was ik in vorige baantjes niet gewend.”

Heeft ze het gevoel dat haar werk wordt gewaardeerd? „Zeker, ik vind het heel plezierig als iemand je een schouderklopje geeft als blijk van waardering.” Geeft zij er ook wel eens een terug, zo van: wat een goed stuk, Peter! „Eh, nou nee...”

Een even tevreden geluid hoorden we van Hélène Vermeer, die praktisch vanaf de oprichting van de capaciteitsgroep GVO daar het secretariaat beheert. Ook zij heeft, met haar 36 jaar, al een aardige loopbaan achter de rug. Na haar Schoevers („Ach ja, wat je daar leert... Uiteindelijk moet je gewoon jezelf blijven”) werkte ze bij een octrooibureau in Den Haag, een bank, en bij het Academisch Ziekenhuis Leiden. Daar werkte ze voor de vakgroep cardiobiochemie van Hemker, die toen hij naar Maastricht vertrok een werkgroep meenam, waar ook Hélène in zat. Na vijf jaar Hemker in Maastricht vond ze het in zijn groep welletjes: „Het was er niet leuk meer, het werk vervlakte ontzettend, het was nogal geestdodend. Er zaten uiteindelijk 32 mensen, en dan zat je wel eens dagenlang alleen maar te tikken. Na wat geklaag ben ik uiteindelijk bij GVO begonnen. En het bevalt me hier prima. De onderwerpen waar iedereen hier mee bezig is sluiten goed aan bij mijn belangstelling. (Ze trekt iedere middagpauze baantjes in het zwembad, EdL), je bent er heel direct bij betrokken. Het gaat er hier altijd vriendelijk aan toe, het is ook een kleine groep. Er is dan ook geen sprake van een hiërarchie; ik heb hier volledig eigen initiatief, ik ben erg zelfstandig, ik kan mijn eigen werk indelen. Tussen dienstverlening en slavernij zit nog wel wat...”

In Schoevers' Handboek staat ergens „De secretaresse die op jacht is naar een man, is niet de ideale figuur om mee samen te werken”. Dat betekent volgens mij impliciet dat dergelijke vrouwen er dus kennelijk wel zijn, met alle gevolgen van dien. Hélène: „Ach, er zijn vrouwen die graag in de billen geknepen

worden, en die zitten volgens mij overal. Ik zou zo'n vent die dat doet een léel geven!”

Denk je dat een secretaressesvakbond zin zou hebben? „Ik heb er geen behoefte aan. De belangen liggen voor mij meer individueel dan collectief. Kijk eerst eens naar jezelf, wees assertief. Ik dop mijn eigen boontjes wel.”

Frau Antje

Juliana (Jules) Been is geboren op 19 oktober 1955 te Rotterdam. Nadat ze een administratieve opleiding had afgerond heeft ze via uitzendbureaus een keur aan baantjes gehad, variërend van werkzaamheden bij een reisbureau in Spanje tot het optreden als kaasmisje op beurzen in Duitsland en Frankrijk; vandaar wellicht de bijnaam „Frau Antje” Been. In juli 1981 trad ze in dienst van de RL, en is werkzaam op het secretariaat van het Skillslab, daarbij bijgestaan door Ellen en Marcelle. Ze is al enkele jaren getrouwd met een Maastrichtenaar en bovendien sinds enkele maanden in verwachting van een hopenlijk gezonde baby.

Hoe gaat nu de werkverdeling bij jullie drieën? Jules: „Opdrachten krijg ik in principe van iedere skillslabmedewerker. Al het werk gaat als het ware op één hoop, waarbij de 'klusjes' gezamenlijk worden gedaan. Daarnaast is ieder van ons drieën verantwoordelijk voor bepaalde projectelementen en bovendien vervullen we beurtelings de baliefunctie. Dus van concurrentie, laat staan hiërarchie, is geen sprake op ons secretariaat. Alle drie hebben we capaciteiten, zij het dat de één meer aanspreekbaar is voor bepaalde klussen dan de anderen en dat hebben we van elkaar geleerd te

accepteren; we fungeren eigenlijk als een eenheid.

De vraag of ze weleens opdrachten weigert, bevestigt ze: „Zeker weiger ik wel eens iets, zij het zelden. Als ik druk bezig ben en onderbroken word tijdens mijn werk met de vraag of ik niet vlug een artikel kan gaan kopiëren, dan zeg ik nee! Medewerkers moeten kunnen aanvoelen dat ik ook mijn werkindeling heb, en dat zo'n klus voor mij ook betekent dat ik een verdieping lager kopieën moet gaan maken, ten koste van mijn werkschema. Ja, en als iets nu echt onleesbaar is, dan geef ik – in overleg – de betreffende opdracht terug met het verzoek duidelijker te schrijven.”

Jules voelt zich absoluut géén verlengstuk van de machine en kan en mag ook wel meepraten over bepaalde zaken: „Je wordt best wel gewaardeerd; maar „schouderklopjes” en bedankjes weet ik echter op tijd te relativeren. Kijk, het is voor mij fijn als alles volgens schema loopt, maar ook voor de medewerkers. En mijn mening over allerlei dingen wordt best wel op prijs gesteld, zoals opmerkingen van mijn kant bij de indeling van bijvoorbeeld een standaard of studieklaapper.”

Zit je nu in een ideale werksituatie? Jules: „Ideale situatie en realiteit

Mannelijke secretaresses

Het komt steeds vaker voor dat mannen reageren op advertenties voor secretaresses. Toen vorig jaar bijvoorbeeld een parttime secretaressefunctie bij Network vrijkwam, waren 12 van de 72 reflectanten mannen. Op de fulltime functie bij Medische Psychologie kwamen 51 vrouwen en 25 mannen af. Van die mannen kwamen er zelfs 18 van buiten de regio.

Zoals bekend voert de universiteit een vrouwvriendelijk benoemingsbeleid: bij gelijke kwalificaties krijgen vrouwen de voorkeur. Bij secretaressefuncties hoeft de betreffende zinsnede niet in de advertenties te worden opgenomen: tot nu toe is nog nooit een man voor een sollicitatiegesprek uitgenodigd. Bij Personeelszaken wast men de handen in onschuld: de selectiecommissies van de dienst of capaciteitsgroep nodigen alleen vrouwen uit. Wie is er nog zo ouderwets om te beweren dat vrouwen hier gediscrimineerd worden?

Sollicitaties

Als er in de krant een advertentie voor een secretaresse wordt geplaatst, hoeveel reacties komen er dan binnen? Dat hangt af van de eisen die gesteld worden. Worden er lage eisen gesteld, dan loopt de stapel brieven gauw op tot 'n dikke honderd. Als een Schoevers- of MEAO-opleiding wordt gevraagd, dan komen er 75 brieven binnen. Die aantallen vallen bijna in het niet tegenover de papiermassa's die binnenkomen als er een eenvoudige administratieve functie te vergeven is. De advertentie voor een administratief medewerkster bij Klinische Psychiatrie leverde onlangs tegen de driehonderd brieven op van kandidaten die allemaal aan de eisen voldeden: MAVO plus typediploma.

De afspraak met Juul Dovermann, secretaresse bij de dienst Planning, Organisatie en Bedrijfsontwikkeling, moet drie keer worden verzet. Telkens komt er een spoedklus tussendoor, een brief aan het ministerie of een postbespreking. Die kunnen niet verschoven worden voor een praatje met het universiteitsblad. Is dat een teken dat haar zaken op de tweede plaats komen, na het werk voor de 9 medewerkers van de dienst? Juul: „Het werk moet eerst af. Je bent nu eenmaal aangenomen om 'n bepaalde job te doen. Dat geldt voor iedereen, niet alleen voor secretaresses. Als er een stuk ligt dat dringend naar de minister moet, kun je moeilijk gaan zeggen: dat doe ik morgen wel, want ik moet nu de kinderen uit school gaan halen.” Zelf heeft ze twee kinderen, van 14 en 18 jaar. Toen ze trouwde hield ze op met werken en tien jaar later, toen de kinderen zichzelf beter konden redden, nam ze weer een baan. Ze begint 's morgens om acht uur en werkt dan door tot 5 uur, maar het wordt ook wel eens half zeven, als er dringende opdrachten liggen. „Dat vind ik dan niet leuk, maar de volgende dag ga ik weer met evenveel plezier naar mijn werk.” Ook al komen zulke dagen wel eens voor, ze heeft niet de indruk dat de medewerkers van de dienst misbruik van haar maken. „Er wordt heus wel rekening gehouden met de belasting die je aankunt. Het is me nooit overkomen dat ik moest zeggen dat ik een of ander karwei er niet meer bij kon nemen. En als iemand een krabbelstuk af-

Juul Dovermann

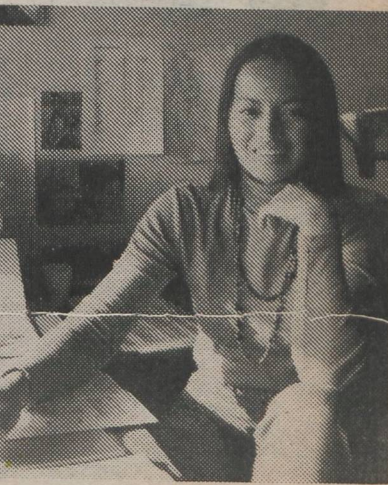
Hélène Vermeer

Jules Been

Marlé Vanherle

Sylvia Nelk

benaderen elkaar op dit moment in grote mate. Ik moet vrijgelaten worden in wat ik doe, mijn eigen verantwoordelijkheid en werking kunnen hebben. En daarbij vind ik dat mijn opdrachtgever(s) en natuurlijk ook ikzelf open moeten staan voor commentaar en kritiek."

Mijn jongens

Marlé Vanherle-Schils werkt sinds 1 maart 1983 half-time als secretaresse bij de capaciteitsgroep Medische Informatica en Statistiek. Samen met Anneke Strouchen, die ook half-time werkt, vormt ze het administratief centrum van de capgroep. Marlé is via een interne sollicitatieprocedure in haar huidige vaste baan gerold. Ze werkt al drie jaar bij de RL, en wel bij psycholoog Ton Schmidt op Vijverdal. Ook bij hem werkt ze nog half-time tot eind dit jaar. Ze heeft dus tot 31 december een full-time baan.

Marlé: „Ik werk hier met veel plezier. Het is hier heel erg druk; elke dag ga ik met een bevredigd gevoel naar huis. Het secretariaatswerk vind ik leuk, vooral het opzetten van een archief." Ze houdt ervan om de zaken zo te organiseren dat er efficiënt kan worden gewerkt. Marlé: „In mijn werk bij Ton Schmidt heb ik het nodige aan ervaring opgedaan. Ik heb me daar bezig gehouden met de archivering van patiëntendossiers, met het regelen van afspraken met de patiënten en met de administratie van opnames en ontslag van patiënten."

Schalen en betalen

Aan de universiteit werken 86 secretaresses in vaste dienst. Hun inschaling en beloning loopt nogal sterk uiteen. Een eenvoudige secretaresse zit in schaal 18 en verdient minimaal 1954 gulden bruto. Dat kan alleen als zij jonger is dan 21 jaar. Bij het bereiken van die leeftijd wordt zij bevorderd naar schaal 32. Op haar 23-ste verjaardag mag ze dan naar schaal 45, als ze tenminste twee jaar in schaal 32 heeft gezeten. Een secretaresse bij een capaciteitsgroep wordt hoger gewaardeerd: zij kan, als ze 25 jaar en twee jaar ervaring heeft in schaal 45, promoveren naar schaal 57. Daarin kan ze een salaristop van 3.066 gulden verdienen.

Marlé is erg te spreken over de sfeer in de capgroep. Twee van de medewerkers, Piet Zinken en Michel Janssen, komen tijdens het interview regelmatig om beurten even de kamer op om te zien hoe het gesprek verloopt. Marlé: „Ik noem ze wel eens „mijn jongens!"

Ook de verstandhouding met Anneke is erg goed, Anneke werkt 's middags, Marlé 's morgens. Ze overlappen elkaar een half uur en dan worden in 'petit-comité' de zaken bijgepraat. Dat gaat prima. Marlé is er zich van bewust dat de sfeer wel eens zou kunnen veranderen als de nieuwe hoogleraar er is, maar daar zit ik niet mee. Ik kan met iedereen goed opschieten, en als je je werk goed doet... en met mijn huidige baas, Ronald Does, heb ik ook een uitstekende communicatie. Van hem wil ik geen kwaad woord spreken. Trouwens, je kunt moeilijk de vuile was gaan buitenhangen."

Marlé is opgeleid tot onderwijzeres. De Pedagogische Akademie volgde ze na de Mavo en de Havo en heeft tot 1 januari 1981 voor de klas gestaan. Omdat het onderwijs weinig perspectief bood, is ze toen een secretaresseopleiding gaan volgen. Uiteindelijk is dat toch een tweede keus geworden: „Het heeft destijds veel pijn gedaan dat ik niet meer voor de klas stond; ik heb er veel heimwee naar gehad."

De Tekstverwerker

Sylvia Nelk (geboren op 21 november 1958 te Heerlen) heeft na haar opleiding gewerkt bij een notaris-kantoor, het GAK, de kinderbescherming en het Rijkslandbouwproefstation. Via het Buro Studentenbelangen, de dienst AJZ, de administratie van het ziekenhuis Annadal en de griffie van de universiteitsraad rolde ze uiteindelijk in een vaste aanstelling op de RL bij het secretariaat van de capgroep Medische Sociologie.

Ze heeft het daar behoorlijk naar haar zin, is tamelijk vrij in het bepalen van haar werking. Samen met de andere secretaresses van de groep heeft ze een taakverdelings-systeem opgesteld, waardoor iedereen verantwoordelijk is voor het werk dat ze krijgen van hun „Herren": „We werken immers praktisch alleen voor mannen. Werk weigeren doen we in principe niet, of het moet voorkomen dat het werk echt onleesbaar is, dan wordt het in overleg met de betreffende persoon eventueel herschreven." Sylvia laat echter merken dat het werken met een tekstverwerker niet alleen maar

voordelen heeft: „Ze hebben het idee dat je tot in het oneindige tussentijdse verbeteringen kan verwerken, maar dat is duidelijk een misverstand."

Over de waardering door de medewerkers: „Ik voel me duidelijk géén verlengstuk van een machine, die indruk wordt me nooit gegeven, maar het andere uiterste – het krijgen van schouderklopjes – hoeft nou ook weer niet. Als ze je af en

toe bedanken vind ik het allang prima. Belangrijker vind ik het dat medewerkers aan mijn werking en tijdsplanning denken, zodat ik op mijn beurt daar ook weer aan kan meehelpen."

Een goede werksfeer dus? „Ik vind het belangrijkste als je tot op zekere hoogte autonoom bent in het nemen van beslissingen, vooral als ze betrekking hebben op de manier waarop je het werk wilt indelen en

afhandelen. De sfeer moet nou ook weer niet zo stijfjes zijn en bol sta van de etiquette-regels. Mijn pen de op het notariskantoor is een voorbeeld van hoe ik nooit mee zou willen."

Evelyne de Leeuw

(Aan dit artikel werkten mee: Walter van Bree, Ton Hameleers, Jacques Herraets)

Studenten hebben hun eigen verzekering: Het Zekerheids-pakket van de SSGZ.

Ziekte in het buitenland, brand, aansprakelijkheid, ongevallen, invaliditeit. Dat kan de beste student overkomen. Maar gelukkig hebben studenten hun eigen verzekering en worden al die risico's door één pakket voordelig gedekt: het Zekerheidspakket van de Stichting "SSGZ 1970" ofwel SSGZ.

Opgericht door en voor studenten. Dat merk je aan het soepele acceptatiebeleid en het snelle uitkeren. Aan het vergoeden van studietoestemming als gevolg van een ongeval en aan het feit dat er zonder winstoogmerk gewerkt wordt.

Verstandig dus om de bon in te vullen, te bellen – (01719) 7 09 44 – of binnen te stappen bij het plaatselijke SSGZ-informatiebureau. Voor alle informatie over het Zekerheidspakket en de Ziektekostenverzekering die ervoor zorgt dat ziek worden geen nare financiële gevolgen heeft.

De premie voor het Zekerheidspakket bedraagt f 37,50, f 50,- of f 65,- per jaar en voor de Ziektekostenverzekering f 480,- per jaar of f 42,- per maand.

Bon voor alle zekerheid

Studenten verzekeren zich bij de SSGZ. Stuur mij daarom

- de folder Zekerheidspakket
 de folder Ziektekostenverzekering

naam: _____

adres: _____

postcode/plaats: _____

Bon in envelop zonder postzegel aan: SSGZ, Antwoordnr. 10070, 2200 VB Noordwijk zh

geboortedatum: _____

met/zonder partner

Stichting 'SSGZ-1970'

De verzekering voor studerende(n).

banque de paris et des pays-bas n.v.

... voor al Uw bankzaken.

Vrijthof 17 B, Maastricht

Bureau Onderwijs FdG

Aan: De eerstejaarsstudenten FdG
Van: Bureau Onderwijs FdG
Betreft: Onderwijsstrainsweek eerstejaars 16-1-1984 t/m 20-1-1984

Zoals jullie bekend is, is de ondertrainingsweek een vervolg op de activiteiten van blok 1.1. In wezen is het de zesde week van blok 1.1. Tot het instellen van deze onderwijsstrainsweek is besloten om eerstejaarsstudenten in het kader van de propaedeutische de kans te bieden extra training te ontvangen in vaardigheden, die het Maastrichtse onderwijssysteem vereist. Het is een ervaringsfeit dat over het algemeen na blok 1.3 behoefte bestaat aan evaluatie van ons onderwijssysteem en het eigen functioneren daarin. In het daarvoor gekonstrueerde blokboekje zijn zaken opgenomen die het mogelijk maken enerzijds te reflecteren over je eigen werkwijze en knelpunten in het functioneren van onderwijsgroepen en anderzijds de gelegenheid bieden om bepaalde vaardigheden nogmaals in te oefenen. Ook bestaat er de ruimte om in te gaan op de eigen ervaringen van de studenten in de eerste drie blokken. Het blokboekje is te zijner tijd te verkrijgen bij de onderwijsbalie. Verder is het handig wanneer iedere student(c) in het bezit is van de literatuurklapper blok 1.1. (tijdens blok 1.1. te koop via de verkoopbalie sekundaire onderwijsvoorzieningen) en het werkboek studievoordigheden. In deze week zullen drie onderwijsgroepbijeenkomsten van elk drie uur plaatsvinden op dinsdag, donderdag en vrijdag.

Op maandag wordt er enige individuele voorbereiding van je verwacht. Wellicht ten overvloede zij opgemerkt dat er voor de onderwijsstrainsweek een presentie-eis van 80% geldt.

Aan: De eerstejaarsstudenten FdG
Van: Onderwijs-Commissie FdG
Betreft: Samenstelling onderwijs-groepen tijdens de Onderwijsstrainsweek

Geachte Eerstejaars,
De Onderwijs-Commissie van de Faculteit der Geneeskunde heeft van student-zijde een verzoek ontvangen om de onderwijsgroepen van de onderwijsstrainsweek samen te stellen uit zowel studenten van de Medische Faculteit als van de Algemene Faculteit.

Naar de mening van de Onderwijs-Commissie FdG is de onderwijsstrainsweek er in principe op gericht om de in het blok 1.1. aangeleerde vaardigheden van een oprisser te voorzien aan de hand van de recente curriculum-ervaringen in blok 1.2. en 1.3.

Gelet op het gegeven dat na blok 1.1. de onderwijsprogramma's van beide faculteiten direct een eigen karakter qua inhoud en vormgeving krijgen, is de Onderwijs-Commissie FdG van oordeel dat 't voor de belangen van beide onderwijsprogramma's het meest adequaat is de gebruikelijke groepssamenstelling te hanteren. Op deze manier creëren we voor de onderwijsstrainsweek en het daarop volgende blok 1.4. de meest gunstige onderwijskonditie.

Wij hopen u hiermee geïnformeerd te hebben over de belangrijkste overwegingen van de O.C.-FdG ten aanzien van de onderwijsgroepsamenstelling van de onderwijsstrainsweek.

Namens de Onderwijs-Commissie FdG,
Drs. B. Kollé, sekretaris

Aan alle derdejaarsstudenten geneeskunde

Het literatuurboek behorend bij blok 3.3. „Kortademigheid en pijn op de borst” is verkrijgbaar bij de verkoopbalie sekundaire onderwijsvoorzieningen (hal Hoofgebouw). Bedoeld verkooppunt is geopend elke dinsdag en elke donderdag van 14.00 tot 16.00 uur. Vanaf 13 december 1983 is verkrijgbaar bij de verkoopbalie „De gestoorde pompfunctie van de linker kamer ten gevolge van het hartinfarct”, behorend bij het seminar door dr. T. Gorgels.

Aan alle eerstejaarsstudenten geneeskunde

Het literatuurboek behorend bij blok 1.3. „Infectie en Ontsteking” is verkrijgbaar bij de verkoopbalie sekundaire onderwijsvoorzieningen (hal Hoofgebouw). Bedoeld verkooppunt is geopend elke dinsdag en elke donderdag van 14.00 uur tot 16.00 uur.

Vakature Onderwijs-Commissie FdG

In de Onderwijs-Commissie FdG ontstaat op 1 januari 1984 een vakature. Leden van het wetenschappelijk personeel, die belangstelling hebben voor en ervaring in het onderwijs, worden verzocht hun schriftelijke reacties in te dienen vóór 9-12-'83 bij het secretariaat van de Onderwijs-Commissie FdG, p/a Bureau Onderwijs FdG. Informaties over de vakature worden gaarne verstrekt door drs. B. Kollé, sekretaris van de Onderwijs-Commissie FdG, tel. 888258 of 888225. Schriftelijke informatie over de taak van de Onderwijs-Commissie kunt u aanvragen bij het Bureau Onderwijs FdG, toestel 888432.

Aan alle studenten FdG

2 vakatures student-lid Onderwijs-Commissie FdG

In de Onderwijs-Commissie FdG en in het Dagelijks Bestuur van de O.C. is er een vakature voor een student-lid. Belangstellenden dienen hun interesse voor het lidmaatschap schriftelijk bekend te maken aan het secretariaat van de Onderwijs-Commissie FdG, p/a Bureau Onderwijs vóór 9 december 1983. Informatie over de vakatures wordt gaarne verstrekt door drs. B. Kollé, sekretaris van de Onderwijs-Commissie FdG, toestel 888258 of 888225.

Schriftelijke informatie over de taak van de Onderwijs-Commissie kunt u aanvragen bij het Bureau Onderwijs FdG, toestel 888432.

Voortgangstoets Geneeskunde

Op 9 december 1983 is er, de voor alle studenten verplichte, voortgangstoets Geneeskunde. Aanvang toets om (eekst) 9.00 uur tot (uiterlijk) 13.00 uur. De verdeling van de jaargroepen per lokatie is als volgt:
1e jaars: Sporthal De Heeg
3e jaars: Sporthal De Heeg
4e jaars: Sporthal De Heeg
2e jaars: Buurtcentrum De Boeckel
5e jaars: Berchmans-sociëteit
6e jaars: City Centrum
Wat betreft de zaal-indeling gelden dezelfde voorschriften als voor de september-toets '83.

Vaardigheidstoets - Herkansingen '82/'83

M.b.t. de vaardigheidstoetsen betreffende het studiejaar 1982/1983 worden de studenten met de hieronder genoemde examennummers op 2 december 1983 in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan de tweede (en laatste) herkansingstoets. De betrokken studenten zijn op de hoogte van de vaardigheidsdomeinen, waarop zij zich dienen voor te bereiden. De eksakte aanwezigheids- en eksamentijden zullen minimaal 10 dagen vóór afname van de toets via de publikatieborden bij de balie van het Bureau Onderwijs FdG - Hoofgebouw worden bekend gemaakt.

Het betreft de volgende studenten:
M82080, M82091, M81059, M81114, M81131, M80006, M80009, M80018, M80037, M80038, M80040, M80042, M80054, M80068, M80081, M80087, M80090, M80093, M80103, M80106, M79024, M79031, M79039, M79078, M79005, M79068, M78065, M77029, M78021, M77016, M77049, M74014.

Nederlands Recht

Adviseurs planningsgroepen

De fakulteitsraad heeft besloten dat tweedejaars studenten als adviseur toegevoegd kunnen worden aan de planningsgroepen die de blokken van het eerste en tweede studiejaar reviseren. De Onderwijscommissie nodigt studenten die belangstelling hebben om op deze wijze een bijdrage te leveren aan de revisie van het onderwijsmateriaal, uit om zich daarvoor vóór 1 december as. op te geven bij het bureau onderwijs onder vermelding van het blok dat uw belangstelling in het bijzonder heeft.

Projekt Alternatieve straffen

In het kader van de Reklasseringsraad Maastricht start binnenkort een projekt dat tot doel heeft op systematische wijze plaatsen voor dienstverleningsprojecten (alternatieve straffen) te verwerven. Een werkgroep bestaande uit reklasseringsmedewerkers en studenten zal bedrijven en instellingen benaderen met het verzoek de mogelijkheid voor dienstverleningsprojecten te openen. Toegezette projecten worden opgenomen in een projektenbank. Op deze wijze zal getracht worden een bijdrage te leveren aan de uitbouw van het instituut dienstverlening.

Studenten die belangstelling hebben om aan dit projekt deel te nemen wordt verzocht dit vóór 1 december as. mee te delen aan J.P. Balkema (043-888709), bij wie ook inlichtingen ingewonnen kunnen worden.

- Het sprekkuur van K. Flinterman zal voortaan vallen op woensdag van 12.00 tot 12.30 uur.

- Vrijdag 2 december om 15.00 uur zal prof. E.R. Mbaya een lezing geven over de machtsverhoudingen in het hedendaagse Afrika. De lezing wordt in het Duits gegeven. Plaats: collegezaal Nieuwenhof.

- Vrijdag 9 december om 15.00 uur geeft mr. Houben, voorzitter van de Raad van Beroep en van het ambtenarengerecht in Roermond, een lezing in het kader van blok II.3 (Werken) over de problematiek rond de ziekwet en de Wet Arbeids Ongeschiktheid.

Algemeen

Aan: Alle medewerkers/sters van de RL
Van: Werkgroep partikulier initiatief personeelsvereniging i.o.

Betreft: Collectieve ziektekostenverzekering ENZICO

Intensieve voorbereiding van een en ander ten spijt is het niet mogelijk gebleken om tijdig en met voor een ieder bevredigende duidelijkheid alle medewerkers/sters van de RL voorlichting te geven over de voordelen van een ENZICO-contract. Ook zuiver formeel - procedureel konden wij niet bijtijds alle hobbels effenen. Het CvB heeft bijgevolg een beslissing over de overgang naar een collectief contract met ENZICO moeten opschorten. De ENZICO-verzekerden ondervinden hieraan geen schade. Hun op basis van collectiviteit gesloten contract wordt met één jaar verlengd. En een ieder die zich bij ENZICO alsnog wil aansluiten kan dat op diezelfde gunstige voorwaarden en op basis van non-selectie op de door hem - in overleg met de oude verzekeraar uiteraard - te bepalen moment doen. Hetgeen wij u gaarne aanbevelen op grond van het feit dat wij van oordeel zijn, zoals u intussen weet, dat ENZICO van alle onderzochte contracten het aantrekkelijkste biedt. Tot slot ter geruststelling nog dit: mocht onverhoopt en ons inziens volstrekt niet te verwachten toch ooit niet op ENZICO de RL-keus vallen, dan ligt het voor de hand dat de maatschappij die dan wel het collectieve contract zou mogen sluiten alle medewerkers/sters, ook dus alle ENZICO aangeslotenen, op basis van non-selectie accepteert. Dat is voor de RL - uiteraard - een onwrikbaar uitgangspunt c.q. een conditio sine qua non voor elk collectief contract. Voor inlichtingen over het bovenstaande alsmede over aanmelding bij ENZICO kunt u contact opnemen met dhr. Th. Tijssens, t.st. 696 of t.st. 336.

Th.M. Tijssens

Vacature studentenadviseur Bestuur Faculteit der Geneeskunde

Door het vertrek van R. Weijnen ontstaat per 1 januari 1984 een vacature voor de functie van studentenadviseur bij het Bestuur van de Faculteit der Geneeskunde. Belangstellenden voor deze functie, die wordt gehonoreerd via een studentenassistentenschap, gelieven zich voor nadere inlichtingen te wenden tot Ruud Weijnen of Peter Engelen, of tot het Faculteitsbureau (toestel 293/242).

Gastcollege prof. Swanborn

Het gastcollege van prof. dr. Swanborn over kwalitatieve en kwantitatieve methoden van onderzoek zal niet worden gehouden op vrijdag 9 december, maar op maandag 12 december van 10.30-12.30 uur. Plaats: Aula. Voor stafleden is er 's middags gelegenheid voor nadere discussie.

„De Eerstelijnsgerichtheid van de Medische Faculteit”

Sprekers: prof. dr. J.M. Greep
Donderdag 15 december 1983
15.00-16.30 uur
Aula, Hoofgebouw Rijksuniversiteit Limburg Tongersestraat 53, Maastricht
Organisatie: Werkgroep Eerste Lijn

Om de discussie over de versterking van de Eerste Lijn levendig te houden heeft de Werkgroep Eerste Lijn besloten om, gedurende het studiejaar '83/'84, een aantal actualiteiten-lezingen te organiseren.

Aangezien de Medische Faculteiten van de RL en de VU (Amsterdam) een bijzondere positie zouden moeten innemen ten opzichte van de andere faculteiten in Nederland, nl. minder klinische en meer extra-murale accenten én hierover nogal wat onduidelijkheden

bestaan, lijkt het de Werkgroep een interessant en misschien wel noodzakelijk discussie-onderwerp om mee van start te gaan.

Prof. dr. J.M. Greep zal vanuit zijn positie, als dekaan van de Faculteit der Geneeskunde RL, spreken over met name de eerstelijnsgerichtheid van de Medische Faculteit en wat dit inhoudt voor de onderwijs en onderzoek.

Voor deze lezing worden zowel studenten (AF/MF) als medewerkers uitgenodigd. De Werkgroep Eerste Lijn is een groep studenten Geneeskunde/Sociale Gezondheidskunde, die de discussie over de versterking van de Eerste Lijn wil stimuleren binnen en buiten de Rijksuniversiteit Limburg. Het is een gezamenlijke werkgroep van Agora-studievereniging Sociale Gezondheidskunde en NSEM-progressieve vereniging van RL-studenten.

Pathologie

Klinisch-pathologische conferenties

In het kader van de serie klinisch-pathologische conferenties zal op donderdag 1 december as. het volgende probleem gepresenteerd worden:

„Een man met een longtumor”

Datum: donderdag 1 december

Tijd: 17.00 uur

Plaats: Conferentiezaal Afd. Pathologie, Annadal ziekenhuis.

Sprekers: J. Broekman en G. te Velde (longarts)

Inschrijving obductie cursus

De capaciteitsgroep Pathologie biedt voor 2e t/m 4e jaars medische studenten de mogelijkheid om een beperkt aantal obducties (minimaal 4) bij te wonen.

Sectie als leermiddel biedt een aantal mogelijkheden:

- De kennismaking met post mortaal onderzoek is een unieke gelegenheid om normale en ziekelijk veranderde weefsels in situ en gedetailleerd te kunnen observeren;

- de functie van een obductie o.a. als een evaluatie methode;

- het zelf trekken van conclusies m.b.v. gegevens van het klinisch verloop en van de obductie bevindingen. Verwachting wordt een korte schriftelijke verslaglegging (epicrisis).

Voor de meeste studenten zal het een eerste confrontatie zijn. Hiertoe zullen er een aantal inleidingen zijn, waarin de diverse aspecten bij een obductie toegelicht worden. Deelnemers krijgen hiervan bericht.

De periode gedurende welke secties bijgewoond kunnen worden duurt 14 dagen. Het is een facultatief leermiddel, dat los staat van bestaande onderwijsblokken.

Belangstellende studenten kunnen zich binnen 3 weken opgeven bij het secretariaat van de capaciteitsgroep pathologie t.st. 584 BMC, waarna een indeling volgt.

Eens per week is er op vrijdagochtend om 8.30 uur een obductiebespreking in de conferentiezaal van de capaciteitsgroep Pathologie (Annadal ziekenhuis). Gedurende de cursusperiode met name, maar ook daarbuiten en ook voor andere MF studenten die niet ingetekend hebben, bestaat de mogelijkheid aan deze nabespreking deel te nemen.

Capaciteitsgroep Pathologie.

Lustrumconcert Universiteitsorkest

Dit jaar viert het Universiteitsorkest Limburg haar eerste lustrum. In het kader van de lustrumviering wordt o.a. een concert gegeven. Het concert vindt plaats op dinsdag 13 december 1983 in de St. Annakerk te Maastricht. Het concert begint om 20.00 uur. Het Universiteitsorkest Limburg, o.l.v. A. Brand, zal uitvoeren: Petite symphonie in B major van Gounod. Vioolconcert nr. 2 in E dur van J.S. Bach, met als solist Gil Sharon. Suites 1 en 2 voor klein orkest van I. Stravinsky. Feuerwerk muziek van G.F. Handel. De toegang bedraagt f 7,50 en voor CJP en studenten f 4,00.

Tafelstraat 13

22 november: „Rollenspel over waarden en normen”. 29 november: „Mensenrechten” m.m.v. Mr. R. de Groot. 13 december: „Feministische theologie” m.m.v. Mw. de Groot-Kapetski. 20 december: „Maaltijd”, vanaf 18.00 uur.

Studentenekklisia

27 november: „Viering”, in de St. Jan a.h. Vrijthof om 11.45 uur. 11 december: „Viering”, in de St. Jan a.h. Vrijthof om 11.45 uur. 18 december: „Viering”, in de Celleboederskapel, Brusselsestraat, m.m.v. K. van Tulder s.j. om 10.45 uur.

Gebruikersraad „Restauratieve Voorzieningen”

Aan deze instelling zijn een aantal gebruikersraden. Een daarvan is de Gebruikersraad „Restauratieve Voorzieningen”. Het College van Bestuur heeft inmiddels een reglement voor de Gebruikersraad „Restauratieve Voorzieningen” vastgesteld, waarin in taak en functie van deze gebruikersraad zijn vastgelegd.

De voorgeschreven samenstelling is als volgt:

1. De gebruikersraad bestaat uit maximaal 8 en minimaal 4 leden.
2. De leden worden op voorstel van de gebruikersraad en de dienst CZ benoemd door het College van Bestuur voor de periode van 1 jaar voor studenten en 3 jaar voor medewerkers(sters).
3. Bij de samenstelling wordt ernaar gestreefd dat drie van de leden behoren tot de kring van medewerk(st)ers van de RL. Van deze drie leden dient er zo mogelijk één te komen uit de locatie hoofgebouw, één uit de locatie BMC en één uit de locatie Randwijk.
4. Bij de samenstelling wordt ernaar gestreefd dat drie van de leden behoren tot de kring van studenten van de RL. Van deze drie leden dient er zo mogelijk één gebruiker te zijn van de locatie hoofgebouw, één van de locatie BMC en één van de locatie Randwijk.
5. De overige leden (medewerk(st)ers of studenten) dienen zo mogelijk te komen uit c.q. gebruiker te zijn van overige locaties van de RL.
6. Geen lid van de gebruikersraad kunnen zijn het hoofd en plv. hoofd CZ en het personeel dat werkzaam is in de kantines.
7. De gebruikersraad wijst uit zijn midden een voorzitter aan.

Kandidaten voor het vervullen van het lidmaatschap van deze gebruikersraad gelieven zich vóór 15 december 1983 op te geven bij de voorzitter van de voorlopige gebruikersraad, Ans Lippinkhof (tst. 257), alwaar ook het volledige reglement verkrijgbaar is.

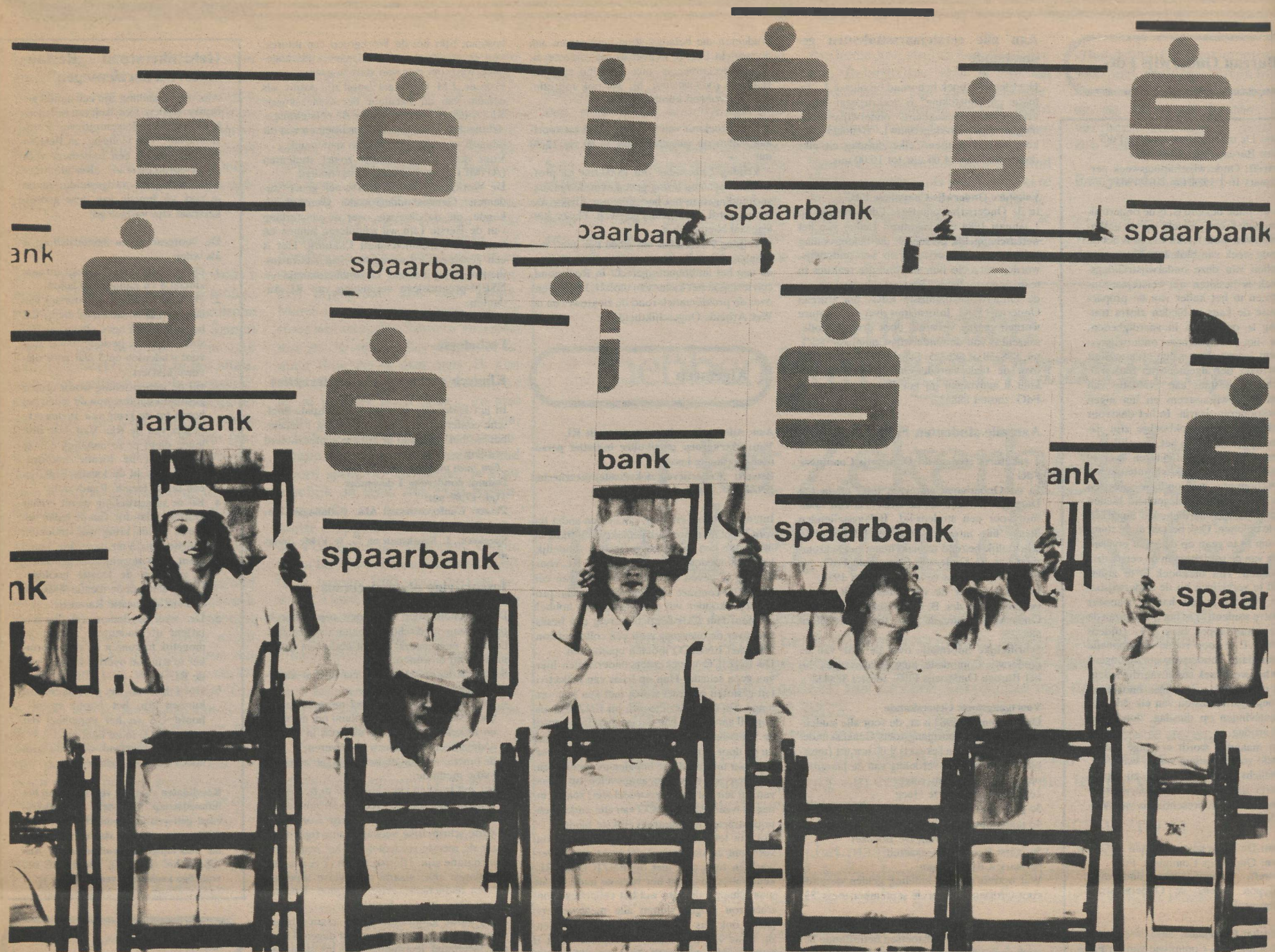
Sport

Roeien Noodkreet van Slavante

Roeivereniging Slavante zoekt mensen die ervaring hebben met roeien en/of coachen. We hebben namelijk een nijpend tekort aan deskundige mensen om al onze enthousiaste leden te begeleiden. Dus iedereen met belangstelling voor coachen, coaches opleiden, of wat dan ook op roeigebied: neem contact op met Peter Mijs, Ravelijnstraat 39, Maastricht, tel. 473650.

Aktiviteitenagenda

- 22 november: Céline (SG): forumdebat, Gymnasium, Tongersestraat 28a, 20.00 uur.
24 november: Lezing (SG): „Theater in Nederland 1965-1975”, E. van Paridon, Aula, 20.00 uur.
25 november: Promotie: J. Scholte en J. Uffing, Aula, 15.00 uur.
30 november: Experimentele animatiefilms (SG), Aula, 20.00 uur.
1 december: Lezing (SG): „Muziektheater, een nieuw genre?”, J.W. Otten, Aula, 20.00 uur.
2 december: Promotie: J. van Geelen, Aula, 16.00 uur.
8 december: Lezing (SG): „Theater in het licht van het verleden”, R. Erenstein, Aula, 20.00 uur.
9 december: Promotie: J. Soeters, Aula, 16.00 uur.
9 december: Gastcollege (SG): „Kwalitatieve en kwantitatieve methoden van onderzoek”, P. Swanborn, Aula, 20.00 uur.
12 december: Lezing (SG): „De musical”, R. Brouwer, Aula, 20.00 uur.
14 december: Herdenking van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Lezing: prof. mr. Th. van Boven en film: „Missing”, Collegezaal Nieuwenhof, 19.30 uur.
14 december: Film en elektronische muziek (SG), Aula, 20.00 uur.
15 december: Lezing (SG): „Theater als verschijnsel”, prof. dr. B. Hunnigher, Aula, 20.00 uur.

GEEN WONDER DAT JE ZE OVERAL ZIET.

Een rekening bij de bank met de **s** heeft z'n voordelen. Steeds meer Nederlanders zien daar het nut van in:

Ten eerste is de **s**-spaarbank een aardige bank. Een bank die al van oudsher thuis is in gezinszaken. Bij ons hoeft u niet bang te zijn dat u een nummer bent.

Een bankrelatie is bij ons een persoonlijke relatie. En juist dat persoonlijke maakt het vaak mogelijk om iets extra's te doen.

Kijken we bijvoorbeeld naar het sparen. Waar spaart u beter dan bij de bank die er traditiegetrouw

specialist in is? Bij ons kiest u uw spaarvorm en percentage naar eigen believen. En steeds weer blijkt dat wij als bank met de **s** erop uit zijn de hoogst haalbare rente te bieden.

Wilt u lenen, dan bieden wij u de laagst mogelijke rente. En we zijn er heel coulant in: persoonlijke leningen worden gratis verzekerd tegen overlijdensrisico.

Uw verzekering krijgt u op maat. En ook dan is het goed dat er een persoonlijke relatie bestaat.

In Nederland komt u de bank met de **s** overal tegen. Vrijwel alle kantoren zijn uitgerust met de

allermodernste bank-computers van Nederland. U merkt dat onmiddellijk als u geld opneemt.

Dat kunt u in heel het land bij alle **s**-spaarbanken doen zonder dat u hoeft te wachten.

En welke bank kent zulke ruime openingstijden?

Het zijn misschien kleine verschillen. Maar al die kleine verschillen maken het bank-zaken doen nu net wel even vriendelijker. Is het dan een wonder dat je ze overal ziet?

spaarbank

spaarbank limburg

HOOFDKANTOOR: Markt 17-18 Maastricht. Tel. 043 841222. DISTRIKSKANTOOR: Prinsenhofstraat 5, Venlo. Tel. 077 11555.
 BIJKANTOREN: Maastricht (10), Ambly, Beek, Bergen, Terblat, Bierick (5), Borgharen, Bunde, Cadier & Keer, Eijsden, Gronsveld,
 Heer (5), Meerssen, Roermond, Sittard (5), Tegelen, Vaals, Valkenburg, Velden, Venlo (5), Venray.

De Nouvelle Vague

Terugblik in Filmhuis Maastricht

In Filmhuis Maastricht worden van 27 november tot en met 4 december elf films vertoond die gekozen zijn uit het totale programma-aanbod van 60 films uit het Cinemathema-programma, dat dit jaar in het teken staat van de Franse filmstroming „Nouvelle Vague“

De Stichting Cinemathema is een samenwerkingsverband van vier Amsterdamse filmhuizen. Deze stichting organiseert jaarlijks een festival, waarin aandacht wordt besteed aan films die om filmhistorische of film-theoretische redenen van belang zijn. Zo waren er in de afgelopen jaren festivals over „De Poolse film na 1945“, „De Arabische Film“, „Het Italiaanse Neorealisme“, de „Cinema Vérité“ en het „Amerikaanse Melodrama“. Ook dit jaar wordt het Cinemathema-programma over de nouvelle vague weer begeleid door uitvoerige documentatie in de vorm van een festivalcatalogus met alle inhoudsbeschrijvingen van de films en een boek waarin een aantal essays over de nouvelle vague zijn gebundeld. De catalogus (f 5,00) en het boek „Dageraad van een nieuwe cinema“ (f 15,00) zijn verkrijgbaar in het Filmhuis.

Voor de filmfiethebber die na het einde van de jaren vijftig is geboren, mag zich deze week de kans niet laten ontgaan om kennis te maken met een aantal films die representatief zijn voor de Franse filmstroming die het begin van de moderne cinema markeerde. Alhoewel toonaangevende films als „A bout de souffle“ en „Le Week-end“ van Jean-Luc Godard niet in het Cinemathema-programma zijn

opgenomen, zijn er nog voldoende films in het Filmhuis te zien om een indruk te krijgen van de nieuwe manier van filmmaken, waarmee een aantal jonge Franse regisseurs in het begin van de jaren zestig afstand namen van de „Cinema de papa“.

Vanaf 1951 verschenen er in de „Cahiers du Cinéma“ een aantal beschouwingen, kritieken en manifesten, waarin de kenmerken van

Godard is natuurlijk ook van de partij tijdens de Nouvelle Vague-retrospective. Hier een scène uit „Le petit soldat“.

de nouvelle vague werden beschreven. Grotendeels wordt de nouvelle vague bepaald door een uniek samenvloeiën van filmtheorie en filmpraktijk: alle leden van de Cahiers-redactie (behalve de oprichter van het blad, André Bazin) zijn zelf films gaan maken en werden tegelijkertijd auteur en regisseur van hun films. Van grote invloed op de Cahiers-redacteuren was het tot Robert Bresson terugkerende idee, dat „de film een schrijfwijze is“; „op een dag zal men er toekomen zich met de camera uit te drukken, zoals men dat doet met het penseel of met de pen“. Het zou een uitspraak kunnen zijn van één van de Cahiers-redacteuren. Francois Truffaut weet de regisseurs van de „cinéma de papa“ dat ze literair waren in plaats van filmisch. Volgens de maatstaven van Truffaut is een filmauteur iemand die zijn onderwerp een onvervalst tintje meegeeft, in plaats van dat hij alleen maar een smaakvolle, accurate, maar levenloze weergave van het oorspronkelijke materiaal biedt.

Regisseurs als Claude Chabrol, Francois Truffaut, Jean-Luc Godard en Jacques Rivette hadden geen filmopleiding, maar leerden het vak al doende. Met lichte handcamera's gingen ze de straat op en maakten met weinig geld films die de grenzen van het verkalkte Franse filmklimaat wisten te overschrij-

den. Tevens had men veel bewondering voor Amerikaanse regisseurs als Ray, Welles, Hitchcock en Lang, die bij voorkeur ook het scenario voor hun films zelf schreven. Behalve door het samengaan van filmtheorie en filmpraktijk en de nieuwe technische mogelijkheden, heeft de doorbraak van de nouvelle vague ook een economische achtergrond gehad. Door de invloed van de televisie verminderde ook in Frankrijk het bioscoopbezoek, waardoor een aantal filmproducenten graag investeerde in low-budget-films voor een nieuw publiek als alternatief voor de vaak peperdure studioproducties.

In Nederland was de Franse nouvelle vague van invloed op het tijdschrift „Skoop“, dat als voedingsbodem diende voor de werkstukken van regisseurs als Frans Weisz, Wim Verstappen en Nicolaï van der Heyde. Zij richtten een eigen productiemaatschappij op, die er naar streefde meerdere films per jaar af te leveren. Geïnspireerd door de methoden en thematiek van de nouvelle vague zorgden zij voor een opleving in de Nederlandse filmwereld.

Charles Wuts

Bronnen: „Dageraad van een nieuwe cinema; de geboorte van de nouvelle vague“
Uitgave van de Stichting Cinemathema „De Filmkrant“, oktober 1983

Vergeet Hasselt niet

Menige Maastrichtenaar bezoekt Hasselt regelmatig (de stad ligt op nauwelijks dertig kilometer van Maastricht) om prijsbewust inkopen te doen of om een avondje te stappen. De monumentale stad beschikt over een winkelcentrum met een eigentijds, en vaak specialistisch, aanbod. De uit zeven zalen bestaande plaatselijke bioscoop heeft een aantrekkelijke en actuele programmering. Hier kun je films zien die weken of zelfs maanden later pas te zien zijn in de Maastrichtse bioscopen. Een bioscoopje pikken valt hier nog goedkoop uit; ongeveer honderd franc per ticket. Het ruime kroegenbestand en ook de uitstekende schouwburgprogrammering maken een avondje uit in deze charmante Belgische stad meer dan de moeite waard. Het Cultureel Centrum-Hasselt is een vrij modern complex van twee schouwburgen, met respectievelijk 800 en 350 zitplaatsen, een feestzaal, vergaderlokalen en tentoonstellingsruimten. Een greep uit het programma voor de komende twee weken: Op 29 november speelt het Mechels Miniatuur Theater „De Moeder van David S.“, een toneelbewerking van het gelijknamige boek van de Nederlandse schrijfster Yvonne Keuls. Enkele jaren geleden bracht het M.M.T. al een toneelversie van het boek „Jan Rap en z'n Maat“ van

dezelfde schrijfster. Over dit toneelproject schrijft Yvonne Keuls: „Door middel van dit stuk probeer ik u direct te confronteren met de angst, de onmacht, de woede, het medelijden en de paniek, die het gezin S te verwerken krijgt alvorens het moment van loslaten bereikt kan worden. Het is een belangrijk moment. Het is als een nieuwe geboorte. De verantwoordelijkheden zijn bij David teruggevallen en hij krijgt de kans om te beslissen wat hij met zijn leven wil doen. Doorgaan met druggebruik of afkicken misschien... Het totale losmakingsproces duurt in werkelijkheid vele, vele jaren, Het M.M.T. laat u in 32 momentopnamen het gehele proces meebeleven.“

Een dag later, 30 november, treedt de Vlaamse groep „De Nieuwe Snaar“ voor het voetlicht. Deze groep heeft in haar elfjarig bestaan een hele evolutie doorgemaakt. Humor en theatrale vondsten zijn steeds meer een belangrijke rol gaan spelen. Het Belgische toernee heeft als motto „fragmenten uit de geïllustreerde muziek“ meegekregen. Deze muzikale clowns laten tijdens de voorstelling Mozart naast the Marx Brothers paraderen, terwijl zij ook niet afkerig zijn van rock & roll. Het is een collage van slapstick-toestanden afgewisseld met knappe, persiflerende en/of acrobatische muzikale nummers.

Kortom „De Nieuwe Snaar“ neemt een aparte plaats in binnen de Vlaamse muziekwereld. Op 8 december is het „Ballet sans Frontières“ te vinden op het toneel van de Hasseltse Schouwburg. De meeste dansers in deze productie behoren feitelijk tot een ander gezelschap zoals het Nederlands Danstheater, Tanz Forum Köln, het Ballet van de XXe eeuw, het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en de Opéra de Paris. Alnaargelang zij vrijaf hebben van werk binnen hun eigen gezelschap dansen zij mee met deze balletproductie. Naar verwachting komen in Hasselt tien sterdansers over de vloer. Uitgevoerd worden veelal solonummers en pas de deux, naast de klassieke werken komen ook eigen choreografieën aan bod. Voor echte balletliefhebbers zullen de namen van de solisten garant staan voor kwaliteit en het vereiste respect afdwingen; Patricia Carey, Caroline Jura, Mikko Nissinen, Tahana Berini en Pavel Vokoun. Beslist het zien waard.

Paul Pinxten

Dinsdag 29 november om 20.00 uur: „De Moeder van David S.“ door het Mechels Miniatuur theater.
Woensdag 30 november om 20.00 uur: „De Nieuwe Snaar“
Donderdag 8 december om 20.00 uur: „Ballet sans Frontières“. Deze voorstellingen zijn te zien in het Cultureel Centrum in Hasselt (B.). Voor reserveringen telefoneren (09 3211229931)

Agenda

Stadsschouwburg

Vrijdag 25 en zaterdag 26 november

om 20.00 uur: „Stille Nacht“, tragi-comedie met Mary Dresselhuys en Jan Retèl.

Om 23.00 uur in het theatercafé: „Nughe“ door Patricia Fillia (gratis).

Zondag 3 en maandag 4 december om 20.00 uur: „Rommezes“ door cabaretgroep Rommedoe.

Dinsdag 13 december om 20.00 uur: Quadro Hotteterre (barokmuziek)

Filmhuis Maastricht

Donderdag 24 november tot en met zaterdag 26 november om 22.00 uur: „Law and Disorder“ van Ivan Passar.

Filmhuis Nouvelle Vague Festival

Zondag 27 november om 20.00 uur en 22.00 uur: „Adieu Philippine“ van Jacques Rozier.

Om 15.00 uur(!): „Le bonheur“ van Agnès Varda.

Maandag 28 november om 20.00 uur en 22.00 uur: „Les tribulations d'un Chinois en Chine“ van Philippe de Broca.

Dinsdag 29 november om 20.00 uur en 22.00 uur: „L'homme de Rio“ van Philippe de Broca.

Woensdag 30 november om 20.00 uur en 22.00 uur: „Muriel“ van Alain Resnais.

Donderdag 1 december om 20.00 uur en 22.00 uur: „Le petit soldat“ van Jean-Luc Godard.

Vrijdag 2 december om 20.00 uur en 22.00 uur: „Viva Maria“ van Louis Malle.

Zaterdag 3 december om 20.00 uur en 22.00 uur: „les parapluies de Cherbourg“ van Jacques Demy.

Om 15.00 uur(!) „La baie des anges“ van Jacques Demy (Engels onderteld).

Zondag 4 december om 20.00 uur en 22.00 uur: „Tirez sur le pianiste“ van François Truffaut.

Om 15.00 uur(!): „La peau douce“ van François Truffaut (Engels Truffaut).

Maandag 5 tot en met woensdag 7 december om 20.00 uur: „Hamlet“ van Kosintsev (cinemascoop).

Podium Posjet (Vijverdal)

Dinsdag 29 november om 20.00 uur: film „Donna Flor and her two husbands“ van Bruno Baretto.

Donderdag 1 december om 20.00 uur: „Adem“ door theater Cirkel.

Dinsdag 6 december om 20.00 uur: film „De geest van de bijenkorf“ door Victor Erice.

Donderdag 8 december om 20.00 uur: **Big Band Conservatorium Maastricht.**

Studium Generale

Woensdag 30 november om 20.00 uur in de Aula RL: experimentele animatiefilms.

Donderdag 1 november om 20.00 uur in de Aula RL: „Muziektheater, een nieuw genre?“ door Willem Jan Otten (lezing).

Donderdag 8 december om 20.00 uur in de Aula RL: „Theater in het licht van het verleden“ door Rob Ehrenstein (lezing).

Diversen

Rodahal Kerkrade: zaterdag 29 november om 20.30 uur: Andreas Vollenweider & Friends (muziek voor elektrische harp, drums; geluidskollages).

Heerlen Stadsschouwburg: vrijdag 25 november om 20.00 uur: Laurens van Rooyen en orkest.

Dinsdag 29 november om 20.00 uur: „Echafaudages“ door Theater Radeis (uitstekend Belgisch marge-theater).

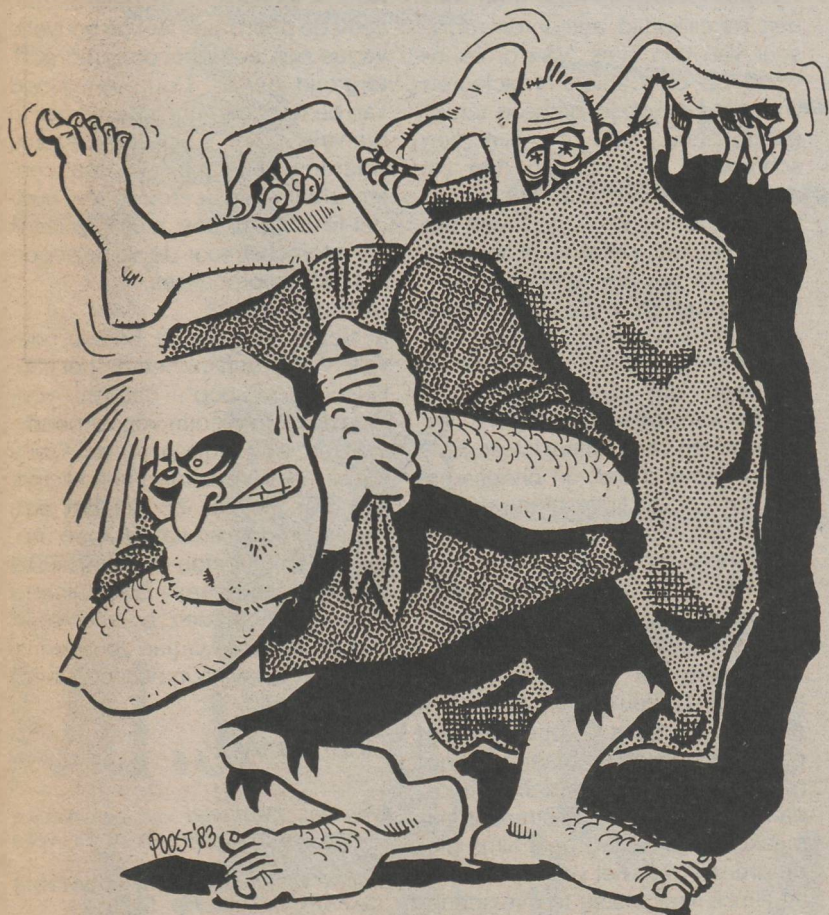
Aken: donderdag 24 november in het Aachener Eurogress: Jango Edwards.

Dinsdag 29 november in de Rotation (Ponstraße): Alphonse Mouzon en groep (jazz).

Hasselt, Cultureel Centrum: dinsdag 29 november om 20.00 uur: „De Moeder van David S.“ door het Mechels Miniatuur Theater.

Woensdag 30 november om 20.00 uur: „De Nieuwe Snaar“.

Donderdag 8 december om 20.00 uur: „Ballet sans Frontières“.

Universitair archetype

Bij herstelwerkzaamheden aan de fundamente van de Rijksuniversiteit Limburg zijn enige bouwvakkers gestoten op de resten van een vermoedelijk pré-romeinse universitaire nederzetting aan de oevers van de Jeker.

De Maastrichtse stadsarcheoloog heeft zich gebogen over de vondst. Zijn voorlopig oordeel: „Het handelt zich hier zonder enige twijfel om een deel van een nederzettinkje nabij het romeinse Maastricht. De antieken noemden dit gehuchtje destijds Trajectum ad Iecram, omdat zich op deze plek een belangrijke doorwaadbare plaats door de Jeker bevond. Vertegenwoordigers van het Keltische Kelkbekervolk hebben zich daar gevestigd, en te zien aan de overblijfselen hebben zij behoord tot de stam der Grepes. Wij weten uit andere bronnen dat deze stam zich bijzonder goed ontwikkeld had op genees-

kundig terrein.”

En dat is reden om aan te nemen dat hier een pré-historische academie gevestigd is geweest? „Nee! Driewerf nee! De vondst die doorslag heeft gegeven ten aanzien van de formulering omtrent de hypothese dat het zich zou handelen om één of andere academische instelling is de volgende: twee kleitabletten, met daarop in runetekens de bevindingen van een Keltische attitudegroep! Wel, wat zegt u me daarvan!”

Verbijsterend moet ik zeggen. Ont-hutsend zelfs. Inderdaad een overduidelijke vingerwijzing naar pré-historische wetenschappelijke Limburgse gronden. „Ik ben uitermate verheugd dat u dáárover begint. Een andere hypothese van mij is namelijk dat de combinatie van mergel en löss aanleiding geeft tot acute groepsvorming in clubs van... zeg... maximaal 12 personen. Kunt u die mening niet in uw universiteitsblad ventileren? Wellicht dat de onderwijsresearchers zich dan daarover zullen buigen.”

Door vloer

Tijdens een zogenaamde 'swing-avond' is afgelopen donderdag in het verenigingsgebouw van de studentenvereniging Koko aan de Hoogbrugstraat een tragisch ongeval gebeurd: een vloerbalk begaf het terwijl het publiek nietsvermoedend op de discoklanken stampte.

De 251 aanwezigen, waarvan het overgrote merendeel RL-student was, stonden op de dansvloer toen eensklaps een angstaanjagend gekraak de melodie van André Hazes overstemde. Een ooggetuige, de 23-jarige student medicijnen Jan M., die met grote tegenwoordigheid van geest snel op de eikehouten bar sprong en zodoende bijtijds gered kon worden: „Het gekraak nam snel in geluidsniveau toe. Ik zag al enige tientallen mensen wegzakken in de mufte Kokocatacomben toen ook de muren begonnen te wankelen. Dat bracht een nog grotere paniek teweeg. Ik denk dat er toen nog wel zo'n 100 mensen op – of in – de dansvloer waren, en die werden allemaal door een grote angst bevangen. Iedereen probeerde naar de uitgang te rennen, en volgens mij heeft die massale beweging de doorslag gegeven: al die mensen zakten razendsnel door de vloer.” De bergingswerkzaamheden hebben tot vrijdag laat in de middag voortgeduurd. Het definitieve doden- en gewondental kon nog niet worden opgemaakt. Politiewoordvoerders spraken over nog zeker zestig vermisten. Geruchten als zou het hier gaan om een terroristische daad van de studentenvereniging Tragos worden door beide partijen ontkend noch bevestigd. De verantwoordelijkheid voor de instorting is tot op dit moment nog door geen enkele groepering opgeëist.

Protest tegen racisme

Alert als altijd, heeft de progressieve vereniging voor RL-studenten NSEM met de Kerst in zicht een scherp protest laten horen tegen de beide festiviteiten in de laatste

maand van het jaar: Sinterklaas en de Kerstman. Deze beide figuren zouden zich schuldig maken aan racisme, respectievelijk dierenmishandeling. Roos-Marie Bal, voorzitter van de progressieven verwoordde het als volgt: „Universitaire dames en heren,

Mag ik mij even presenteren? Mijn naam is Roos-Marie Bal, Met achterban, nogal smal. Desondanks wil ik protesteren tegen de twee decemberheren. Ten eerste is dat Sinterklaas met zijn Zwarte Pieterbaas. Hier is zeker sprake van uitbuiting. Piet's CAO een grote aanfluiting. Dit is ongetwijfeld grof racisme. Wij veroordelen dergelijk faksisme! Ook de Kerstman ligt te klieren. Hij mártelt al zijn rendieren. Dierenmishandeling, da's een feit, daaraan heeft NSEM óók al schijt!” Beide heren waren niet voor commentaar bereikbaar, hoewel een anonieme tipgever ons berichtte dat dergelijk zaken niet bestaan.

Hetero

De top van de Rijksuniversiteit is door ernstige verontrusting bevangen nadat uit anonieme brieven het College van Bestuur werd geïnformeerd over het feit dat de voorzitter van de universiteitsraad, Hans A., zou samenwonen met een vrouw. Jongstleden donderdag was dit feit ook in de universiteitsraad zelf aanleiding tot het stellen van vragen. Studentenraadslid Peter Hilderink vroeg het CvB of zij de Dienst Personele Zaken geen opdracht kon geven het antecedentenonderzoek in de diverse sollicitatieprocedures uit te breiden naar ook de seksuele gerichtheid van de kandidaat. De algemene mening is toch dat een heteroseksueel in de organisatie nogal wat problemen kan opleveren.

Het College heeft geantwoord het eens te zijn met Hilderink, en zal de mogelijkheden tot oplossing van dit probleem onder de loupe nemen. PZ deelt echter mede dat het een beladen onderwerp is, en verwacht niet vóór 1986 advies te kunnen uitbrengen.

MA LAISE

Blaadje

„Juist. Ik spreek dus met de Rul hè? Nou, moet u eens luisteren, spreekt met de heer Laise. Ik ben de man van mijn vrouw, mevrouw Laise. Die staat altijd achterop in het blaadje. Maar nu is ze ziek, en ik...

„Heel fijn, ja dank u, ik heb wel een moment. Misschien wel twee, maar een heel dozijn. Ik ben werkeloos, moet u weten, nou ja, om eerlijk te zijn loop ik al jaren in de ziektewet, jullie prefester Flipse schrijft daar wel eens over, dus ik heb een paar momentjes, hahaha, u moet weten dat ik wel duiven houd hoor, maar werken dat is...”

„Ja, met de heer Laise van Ma Laise van die stukjes achterop in het blaadje. Ik bel even, want mijn vrouw is ziek. Ik trouwens ook, al jaren moet u weten, en nu houd ik duiven...”

„Hoe zegt u? Van de studenten bent student? Je weet alleen van een... een wat? Theezeef? Snotaap, wil jij wel eens niet zo brutaal zijn tegen een invalide oude man die al jaren in de ziektewet loopt? Jullie jonkies weten daar natuurlijk de ballen van, maar ik zal je vertellen: d'r is niks aan; en nou heb ik wel een stel duiven, maar...”

„Ah, de juffrouw van de Rul. U herinnert me nog wel, meneer Laise van Ma. Ik geloof dat ik verkeerd verbonden ben geweest. Ik wou graag dat blaadje, want mijn vrouw is ziek, en ik...”

„Spreek ik met de mensen van het blaadje met die achterkant van mijn vrouw?”

„WAT LACHT U MIJ DAAR UIT? Het gaat om de achterkant van het blaadje, en mijn vrouw is ziek, en ze kan dus deze week niet...”

„Satirisch? Vache? Jochie, wil jij snel niet van die smerige geleent taal tegen mij uitslaan? Kan je niet in het Nederlands? Zeker een student hè? Die leven allemaal van mijn geld, van mij, die het het hardst nodig heeft, ik, die al jaren in de ziektewet loop en van mijn uitkering al amper duiven kan houden...”

„Juist ja. Juffrouw van de Rul, Laise weer; verbind me onmiddellijk door met de achterkant van dat blaadje! Ik ben ziek moet u weten, en al dat getelefoneer...”

„Nee!!! Niks nieuwsbrief, niks bulletin. Dat blaadje moet ik hebben!”

„Neem me £%&\$f!!! niet in de maling. Observant, meid, da's om te wandelen, geef me f\$/%&£!!! dat rôtblaadje!”

Kerstprijsvraag voor pulpnummer

Om je wat vrolijker de donkere dagen rond Kerstmis in te laten gaan brengt Observant op 20 december een speciaal Kerstnummer uit dat wat minder serieus is dan onze gewone nummers. Er komen uitsluitend artikelen in over gebeurtenissen die nooit gebeurd zijn, maar wel hadden kunnen gebeuren. Net echt, maar kolder. Om eens wat voorbeelden te noemen: „Hoe ik het WIDER-instituut naar Maastricht haalde, een interview met mr. R.B. van den Biggelaar” of „Proefdier vervangt bejaarde avondportier” of „Hemkers tweede Nobelprijs: na geneeskunde nu voor literatuur” of „Ik kon me niet meer houden toen ik Anita de doctoraalbul gaf”, of „105-jarige Jezuiet zat 18 jaar in bibliotheek opgesloten”.

Je ziet het: het kan niet op. Als je niet genoeg droomt, loop dan dezer dagen eens binnen bij de kapper, kijk dan eens in de pulpliteratuur, verzin andere namen en doe je ogen dicht. Schrijf thuis je verhaal op en stuur het naar de redactie. De beste verhalen worden geplaatst en de allerbeste worden beloond met een aardige prijs. Ook ideeën voor dat soort fantastische verhalen zijn welkom. Er is altijd wel iemand te vinden op kamer 304 van het Hoofdgebouw die je kan helpen er iets leuks mee te doen. De stukken kunnen met een pseudoniem ondertekend worden, als de redactie de echte naam van de auteur kent.

De termijn voor inzending duurt tot 13 december.